

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratot nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Egy nagy diadal.

A közigazgatási törvényjavaslat annyira foglalkoztatja az egész ország közvéleményét és sajtóját, hogy alig terjed ki figyelme másra. Pedig a napokban nagy dolgok történtek, melyek nem kevesebb fontossággal és horderevel bírnak. Az örökké tevékeny és vaskövetkezességű kereskedelmi politikát űző Baross véglegelte az osztrák-magyar államvasut társaság ügyét, s ezzel elérte azt, ami a magyar államvasutak hálózatának teljességéhez még hiányzott.

A magyar állam magához váltotta az osztrák-magyar államvasut társaság összes magyarországi vonalait. Egész csendben történt az egész: a lapok röviden emlékeztek meg, hogy a szerződés aláíratott; egy fővárosi lap állítólag illetékes forrásból azt írja, hogy a törvényhozás is a legrövidebb idő alatt foglalkozni fog az ügygyel.

Az államnak nevezett társasággal való szerződése csak 1895-ben jár le s ha a legnagyobb valószínűségnek is tartották azt, hogy akkor megváltják a társaság vonalait: arra, hogy ez négy évvel előbb megtörténjék, igen kevesen gondoltak. Gondolt vele Baross s keresztül is vitte azt.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy miből s mily rövid idő alatt fejlődött a m. kir. államvasutak szerény hálózatából ez a rengeteg és rendszeres egész, úgy a legnagyobb elismeréssel adóhatunk közlekedési politikánk irányzóinak s ezek között természetesen különösen Barosznak, a ki egy egész kezdetleges intézményt rövid pár év alatt ilyen erőteljessé tudott tenni.

Helyes kereskedelmi politika hazánkban, mely még túnyomólag földmívelő állam, olyan szükség, mely nélkül az állam anyagi existenciája lenne alapjában megátalálva. Kereskedelmünknek és iparunknak hathatós gyámolításra van szüksége s így ennek hatalmas irányzóját, a közlekedési politikát, egyenesen a kezébe kell venni, nem szabad a kezéből kiadni és társaságokra bízni. A magyar közlekedési politikának a teljes aktivitás alapján kell állania s nem elégedhetik meg azzal a legfelsőbb ellenőrző hatalommal, melylyel más államokban, mint pl. Franciaországban vagy Angliában bir, hol az államilag kezelt vasutak száma, viszonyítva a társulatok kezében levőkhöz, igen csekély.

Először megvette a magyar állam a budapest-salgótarjáni vasutat, azután a tiszait, később az erdélyit, majd az alföldit, úgy a nyugotit, a pécsit, a duna-drávaft, legutóbb az északkeletit. Hozzá még épített is sokat: a ruttkait, a bécsit, a zimonyit, a hatvát és budapest-szolnokit, különböző csatlakozásokat — a vicinális vasutaktól egészen eltekintve. A magyar királyi államvasutak vonalai eddig 5608 kilométert tettek ki. Az osztrák-magyar államvasut társaság most átvett vonalai pedig 1556 kilométert futott be. Ehez, ha hozzá vesszük az államilag kezelt vicinális szárvasutakat, a magyar királyi államvasutak egész hálózata majdnem tízezer kilométerre tehető.

Az osztrák-magyar államvasut társaság oly óriási hatalmat képviselt Magyarországon közlekedés, de egyéb szempontból is, hogy míg egyrészt akadályozta a magyar érdekű kereskedelmi politika teljes érvényesülését, ugyyszólván lehetetlenné tette a magyar államvasutaknak a társasággal való concurrálását. Közlekedési politikánknál tehát mindig ott volt akadályul az osztrák társaság. A társaság roppant gazdag vonalai óriási területet futnak be Magyarországon is s így ez a társaság nagy távolságokban olyan visszatérítéseket (refactiákat) adhatott az átmenő és külföldi forgalomban, aminek neki tetszett; nagyobbakat, mint a magyar államvasutak.

A legfontosabb azonban az, hogy Magyarországnak meg kell szerezni árucikkeinek kereskedelmi piacul a keletet, itt különösen Szerbiát és Romániát, ez pedig lehetetlen volt, míg az osztrák-magyar államvasut társaság vonalai a társaság kezében vannak. A dolog igen egyszerű. A társaság vonalai kivisnek egyrésztől Szászországba — s így tehát Németországba — átszelik Magyarországot s levisznek egész Romániáig. A külföldnek meg országunknak a kelettel való kereskedelmi forgalmát az osztrák-magyar államvasut társaság tehát nagyrészt kezében tartotta.

Az osztrák-magyar államvasut társaság vonalainak megváltása különösen két szempontból bir óriási fontossággal: *közforgalmi és kereskedelmi szempontból.*

A közforgalom minden irányban való helyes s a közérdek szemmel tartásával történendő viteleinek a legbiztosabb garantiája az, ha a közfor-

galom irányzása az állam s nem társulatok kezében van. Magán vállalatok a közforgalmat saját érdekeik szerint fogják intézni, ezen érdekek lehetnek azonosak a közérdekkel, sőt mint azt példák igazolják megkönnyítik az állam közlekedési munkálkodását, hazánkban azonban ezidő szerint a közforgalmi érdekek megővésének nincs hatalmasabb biztosítéka, mintha azok felett az állam rendelkezik.

Kereskedelmi szempontból a jelzett vonalak megváltása pedig annyit jelent, hogy az állam kezében lesz a lehetőség irányítani a kereskedelmi forgalmat a legokosabban, a legmegfelelőbbben közgazdasági érdeke iránt. A legnagyobb érdek pedig az, mely a megváltással eléretett, hogy a kereskedelmi miniszter kezében lesz ezen az egész *tariffa* politika s így lehetősége annak, hogy a magyar kereskedés és ipar minden külbefolyástól menten fog előmozdítottatni.

Végre a magyar állam a személy és teher szállítást, az egész országban ugyyszólván concurrentia nélkül fogja intézni, a mi a közérdek hátránya nélkül megtakarításokat is eredményezhet.

Az állam az osztrák magyar vasut társaság vonalait 1895-ik év végéig terjedő évi 9.600.000 frt járadék árán váltotta meg. A teljesen az állam kezébe jutott vasuti hálózatunk jövedelme s rendezettebb pénzügyi viszonyaink megfogják birni a megváltásból eredt költségeket.

A póttartalékosok szolgálati kötelezettsége. A hadügyminiszterium fontos határozatot hozott a közös hadsereg póttartalékosait illetőleg. Az a kérdés merült föl ugyanis, vajjon a póttartalékosok helyezett és elbocsátásuk előtt ki nem képzett póttartalékosok, tekintettel az 1889-ik évi véderőtörvény átmeneti szabályzatra, kötelesek-e a póttartalékosok fegyvergyakorlatára bevonulni és tartoznak-e hadmenetességi adót fizetni? Az első kérdésben a hadügyminiszterium olyképen határozott, hogy tekintettel a véderőtörvény harmadik szakaszának második bekezdésére, mely szerint a póttartalék nyilvántartásából, ennek állományába beosztandó védkötelesek a békében való kiképzetéstől és a periodikus fegyvergyakorlatoktól mentek, azon körülmény, hogy eme védkötelesek közül egyesek még az 1889. évi törvény életbeléptetése előtt katonailag ki voltak képezve, az idézett törvény határozmányt nem változtatja meg. A véderőtörvény 2. része utolsó bekezdésének 37. §-a, valamint a fenti idézett III. szakasz 2. bekezdésének 3. dik pontja csupán ama védkötelesekre nyer alkalmazást, kik az új véderőtörvény életbeléptekor már a póttartalék állományá-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Azt mondják...

*Azt mondják, könnyelmű vagyok,
Mint Mirza-Shaffy s csapodár:
Reám minden szalonban új
És új szerelem údra vár.*

*S a lepke is könnyelműen
Egy bokorról a másra száll;
Lepénél rosszabb nem vagyok:
Megyek, ha kéj, ha útv kínál!*

*Egy szép asszony csókjaitól
Megittasul szívem, eszem,
S egy ily könnyelmű pillanat
Ah! engem boldoggá teszen...*

*A Mússa csókol homlokon,
Ha ily kéjből ébredek:
S egy ily könnyelmű pillanat
A legszebb dalt teremti meg!*

Szabodka Gyula.

PALACSINTAORSZÁG.

(II. A stanisiesi tarlók.)

Írta: Bársony István.

Süt a nap.
Végigszalad a síkságon a fény, árnyék nincs, csak a töklelél alatt; sárguló tengeriföld, megfonnyadt rét, összegázolt bokrok, kék gyümölcsöt kínáló szederinda... ez már az ősz.

A stanisiesi síkon csupa tarló volt a határ, a merre jártam. Hires arról az egész környék, hogy ősz fűrtvonalás idején úgy ellepi a kővér pitypalatty, hogy

még kutya nélkül, csak úgy kitaposva is lehet az ember egy délután huszat-harmincat. Nagy hiba lett volna elszalasztani az alkalmat, hogy ellátogassunk az ország leghiresebb fűrtjező területére.

Egy kicsit későre járt akkor az esztendő. Szeptember nem az igazi évad ott; a hónap közepe felé inkább csak az emlékekben gyönyörködik, a ki az augusztust végig fűrtjezte. De nekünk jó volt kóstolónak az is, a mit a bőség szarujából széthullott morzsaként összeszedgettünk. Az ember inkább csak hírért teszi, legalább elmondhatja: no lám! itt is voltam.

Lalosevics Péro, az orvvadász, vezetett bennünket. Neki szabadalma van járni a határt a hogy tetszik; mindenki tudja, hogy istene a puska, s olyannak ismeri is, hogy ennek a bálványának az imadásáról alig lehetne leszoktatni. Tehát meg sem kísérlék. A stanisiesi jegyző, aki a határt bérlí, sokkal gavallérabb ember, semhogy számba venné a vadját, a bátóság illetékes közegeit meg ki tudja kertülni Péro, mikor érzi, hogy jobb ha nem találkozik velők.

Nem vagyok rajongója semmiféle rablóromantikának s szó sincs róla, hogy hangulatot akarnék kelteni az orvvadászat mellett, de megvallom, hogy ezt a Lalosevics Péro gyönyörűséggel csodáltam meg. Az országot szélén rakott fészket egy fabódében. Az a bódé a pusztai környék vendéglője. Korcsmában nem lehet annyi mindent kapni, mint amivel Péro kedveskedik a vendégének; a parasztkorcsmában rántottán meg holmi tej, vajfélén kívül alig van egyéb elemőzsia, míg a Péro „vendéglőjében“ a szalámitól kezdve a kvargliig s a savanyu karcostól kezdve a hordósörig minden akad, a mit éhes gyomor és szomjas garat kíván. Persze nem valami sokféle esik közbe, de azért csak van változatoság. Ha szerb paraszt telepszik a hosszú lócára, kerül nekivaló krumpli-pálinka, de az urféle még savanyvizet is kap a vinkóba, ha éppen megveti a szódát.

Gyönyörű szál ember a gazda, Lalosevics Péro. Mindig vidám; mosolygó ábrázatan nyílt és őszinte a kifejezés; nem félelmet, de inkább bizalmat kelt az az egy pár jöttüzi szemé; az ember szívesen rábízna magát sötét éjszaka a rengetegben. S azt hiszem, hogy nem

is csalódnék meg, mert az orvvadász képes rá, hogy lelője azt, a ki szenvedélye kielégítésében tetten éri, megakadályozza, de másként jó ember s hozzá ügyes és bátor; — Péro még erős is, mint egy cséplőgép.

Nem győzi szíveséggel, mikor bekerülünk hozzá. Az asszonya, egy szemrevaló szép rác menyecske, csak úgy mutatóban álldogál mellette; tesz-vesz, ha épen neki tetszik, de Péro akkor is oldalba taszítja gyöngéden: „ne bántsd azt kincsem, nem a te dolgod az!“ — Kíméli ezt a drága jószágát, a mit bizony nem is azért tart, hogy jött-ment vendégeket szolgáljon ki; meglát-szik az asszony új viganóján, cifra kendőjén, a dologtalanságtól finom kezén-karján, hogy olyan, a kit egészen kitar az ura; mindössze csókkal fizet meg érte, hanem abból azután nehogy jusson még valakinek ezen a világon.

A hogy elindulunk a tarlóra Péroval, összenéz a két boldog ember; szinte kacag a szerelem a tekintetükből; még az országról is visszakacsint a vadászó, azt mondja a szeme: „visszajövök kincsem!“ — felel neki az ajtófélfához támaszkodó Éva mosolygása: „várlak édes uram, alig várlak!“

Süt a nap, egyre süt. Megpörkölődött a kutyatejfü, elszáradt a szára; ha letörik, fehér por pattan ki belőle. Lépesösen aratott tarlókon bandukolunk végig; török, zörög a száraz buzaszalma a lábunk alatt. Itt is, ott is megáll néha a kutyánk, nagy nehézkesen fölrop-pen előle a hizott fűrt, szól a puska jobbra balra, szaporodik a zsákmány a tarisznán. Azon vesszük észre, hogy még így is, mikor csak a morzsa a miénk, főlrne ennek a kis vadászatnak a sikere egy más szegényebb vidéken a legszebb eredménnyel. Nem mindentől van hozzászokva a vadászember, hogy harminc negyven töl-tényt durrogasson el másfél óra alatt, akkor, a mikor négy társa is ugyanazt cselekszi körülötte. S ezt ott csak úgy fitnyálva emlegetik. Milyen lehet hát az igazi bőség, mikor augusztusban az egész környék fűrtjár-szalma ott ad egymásnak légyottot a stanisiesi lapos-ban?... Mi, sikaraiak, a multság kedvéért bizony után gyujtunk néha akkor is a vadnak, mikor már jó mesz-szeckén reptül, de Lalosevics Péro nem buzza meg a

hoz tartoztak és katonailag ki voltak képezve. — A hadmentességi díjra vonatkozólag a hadügyminiszterium azt felelte, hogy ennek elbírálása nem tartozik a katonai hatóságok hatáskörébe.

Vármegyei közgyűlés.

— 1891. évi június hó 9-én. —

Főispán 9 óra 10 perckor megnyitja a gyűlést s üdvözlő az egybegyűlt bizottsági tagokat; mielőtt áttérnének a tárgysorozatra, egyben felhívja a törvényhatóság figyelmét arra, hogy a király Őfelsége legközelebb meg fogja látogatni Pécsset s indítványozza, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága is járuljon küldöttségileg ez alkalommal Őfelsége színe elé, jelezze ki meggyék is — ősi szokás szerint — szeretett királyunk iránt tanúsított törhetlen hűségét és ragaszkodását. A közgyűlés általános éljenzéssel fogadta az indítványt s nyomban megválasztotta a küldöttség tagjait. A deputációt főispán ur öméltósága fogja vezetni s tagjai a következők lesznek: Boromisza Tibor apát, Egl József esperes, Freund Ferenc nagykereskedő, Gligorievits Péter lelkész, Latinovits Ernő orsz. képviselő, Matkovits Lajos főszolgabíró, Piukovits József orsz. képviselő, Popovits Vazul orsz. képviselő, báró Rédl Béla főrendiházi tag, Rohonyi Gyula orsz. képviselő, Schlagger Gyula tisztí főügyész, Schmausz Endre alispán, Széchényi Tamás szolgabíró, dr. Vojnits István orsz. képviselő.

Következett ezután a tárgysorozat első pontja: alispáni jelentés a vármegye közállapotáról, melynek szószériinté szövege a következő:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottság!

A folyó évi március hó 10-én lefolyt I. évnegyedes közgyűlés óta történt fontosabb eseményekről van szerencsém jelentésemet következőkben előadni:

I. Mindenekelőtt azon örvendetes tényről kell megemlékezni, hogy március hó 20-án gróf Bethlen András kir. földművelésügyi miniszter ur őccellenciája, a bezdán-apatini Dunaszakaszon levő meder elfajulásokról, valamint az apatini Dunaparton folyamatban levő állami szabályozási munkákról való közvetlen meggyőződés szerzése tekintetéből a jelzett folyamatszakszt tényleg meg szemlélte és ezen érdeklődése által az e szakaszon fenforogó nagy forgalmi bajok, a vízradási, ugy különösen a Monostorszegh és Apatin községeknél jelentkezett igen aggasztó partszakadási veszélyeknek elhárítására irányított buzgó törekvését személyes eljárásával is igazolván; mindezen nagy pénzalózatokat igénylő bajok successiv elhárítására, a legjobb megnyugvást szolgáltatva.

Ugyanekkor a bezdáni kopola-foki elzárási, a ferenc-csatornai és bezdáni lecsapoló társulati műveket is meg szemlélte és azt követőleg Apatinban, ugy ezen szék-házban is örömtűkre, több órát tölteni kegyeskedett.

II. A mult rendes közgyűlés idejében elhunyt Csicsáky Mihály árvaszéki úrnok, legtehetségesebb és legbuzgóbb tisztviselőnk közé tartozott, s bár ennek helyét csak a mai közgyűlés fogja betölteni, fájdalom! ma ismét egy elég ifju, tehetséges és önzetetes tisztviselő elhunytát kell közölnöm, amennyiben dr. Nagy Kálmán titeli főszolgabíró, ki már évek óta hiába keresett teljes felgyógyulását, a folyó hó 5-éről 6-ára térvő éjjelen Titelen elhunyt; szabadjon mindkét derék és érdemes tisztviselőnk emléktől bár ezen rövid megemlékezéssel búsult vennem.

III. A vármegyei központi és járási tisztviselők a mult hó 29-én tartott számonkérésnek, a mai közgyűléssel is közölt eredménye szerint, jól és odaadással oldották meg feladatukat.

A hivatalos ügymenetnek fenakadása csak Zenta rendezett tanácsu városában fordult elő, ahol a képviselő-testület többsége által előidézett obstrukció, komoly intelmelm dacára, a folyó hó 5-én célbavett újabb képviselő-

selőstületi ülésben is érvényesülvén, az idevonatkozó külön előterjesztésben lesz szerencsém az ezen tarthatlan állapot megszüntetésére irányított kötelességszerű javaslatomat az ügy sürgősségéből folyólag még ezen közgyűlésnek megtenni.

IV. A vármegyei házipénztár az abban kezelt alapokkal, ugy az árvapénztár is havonként az előirt módon megvizsgáltatván, azok teljesen rendben találtak.

V. A közmunkaalap mult évi hátraléka az elmult rendes közgyűléskor kitett 67,836 frt 19 1/2 krt, erre befolyt 1336 frt 55 kr, időközben leírásba hozott 1121 frt 70 kr, a fennmaradt hátralék tehát kitesz még 65,377 frt 94 1/2 krt, azonkívül az idei közmunka tartozásokra is már befolyt 4161 frt 45 kr, az alap pénztári álladéka pedig mai napon 113,064 frt 94 1/2 krt, melyből 105,730 frt 36 kr a zombori takarékpénztárban gyűmölcsözik.

Az uti törvény alapján a kivétési munkálatok a megyei közigazgatási számvétség által erős munka után befejeztetvén, azok eredménye szerint a folyó évre előirt egész uti adó mennyisége az előirányzott 361,068 frt 92 krral szemben kitesz 377,691 frt 91 krt, mely összegben, hogy a még el nem bírált és részben csak folyamatban levő reklamációk mily változtatást fognak eszközölni, arról csak a legközelebbi rendes évnegyedes közgyűlésen fogok jelentést tehetni.

Az uti munkálatok közül a bogojeva-hódsági utszakasznak Hódságh felőli végső része befejezéséhez közeledik.

A hasított utszakaszkok és a járek-temerini kongót, valamint a megyei földutak kijavítása megfelelőleg biztosítottván, az elért jó eredmény, amennyiben az saját hatáskörömbé tartozott, azonnal általam, a vármegyei közigazgatási bizottság körébe tartozók pedig már a folyó hó 6-án tartott ülésen szintén jóváhagyattak.

VI. A vármegyei tisztí, segéd- és kezelő-személyzet nyugdíjalapjában 207,399 frt 44 kr van, melyből 207,339 frt 63 kr a zombori takarékpénztárban gyűmölcsözik.

A községjegyzői nyugdíjalapban ez idő szerint 26,482 frt 22 1/2 kr van.

A megszavazott 1%, ugy az erre vonatkozó alapszabály módosításá mindaddig a nagyméltóságú kir. belügyminiszteriumtól vissza nem érkezett.

VII. A közpénztári számadások közül a közigazgatási számvétségnek feldolgozás alatt volt 106 drb, ehhez időközben a korábbi évek számadásaiból beérkezett 106 drb, volt tehát összesen 212 drb, ezekből elintéztetett: a) észrevétellel 102 drb, b) közgyűlési elintézés alá került, illetve ma került 54 drb, marad tehát feldolgozás alatt 56 drb. Az 1890-ik évi számadásokból pedig ugyanoda beérkezett eddig 69 drb, a kinlevőknek sürgős betérjesztése iránt a megfelelő intézkedések megtéttettek, illetve folyamatban vannak.

VIII. A belvízelcsapolási munkák közül a bezdán-szántovai és Jegricska felső lecsapolási munkák folyamatban, az utóbbi társulatnál beállott zavarok folytán a nagyméltóságú kir. földművelési miniszter — a vízjogi törvény értelmében — miniszteri biztostul Koczkar Zsigmond országgyűlési képviselő urat nevezte ki, kinek tapintatos eljárása a néhány községben felmerült nehézségeket bizonyára gyorsan megoldásra vezetendi. Ezenkívül a futtakvidéki lecsapoló társulatnál a már ismételtén sürgetett érdekeltégek észrevételeknek az 5-ös bizottság által való befejezését várom, hogy ezen társulat is mielőbb fontos feladatának megfejtéséhez foghasson.

IX. A folyó évi I. évnegyedes közgyűlésben az idei főszorozást illetőleg tett jelentésem kiegészítéseken van szerencsém a főszorozás végeredményét a következőkben bejelenteni.

Fel volt híva a három korosztályban összesen 10903 hadköteles. Ezek közül részint igazoltan, részint igazolatlanul távol maradt, vagy utólag holtnak bizonyult összesen 1204 egyén. Ezeknek levonásával tehát az 1891. évi főszorozáson tényleg megjelent összesen 9699 hadköteles; kik közül besoroztatott: a hadsereg újoncjutalékába 2485, a m. kir. honvédség újoncjutalékába 273, a hadsereg póttartalékába 704, a m. kir. honvédség póttartalékába 98, mindössze 3560 egyén, ami a jelen voltak 367/10 százalékának felel meg, és a mult évi eredménnyel összehasonlítva 54/10 százalékkal kedvezőbb eredményt mutat. A folyó évből felülvizsgálatra küld-

rávást könnyelműen. Nem pazarolja a drága puskaport hiába.

Nagyon kedves dolg így elbogarászni a széles térségeken. Itt egy kis kopárság, gazzal, fűvel foltosan behintve; sarjuboglya amott a réten, megül a tetejében a heja s nagy lombán száll tova, a mint közeledünk hozzá. A messzeségből fehérlék valami tó, a szélén sürtűs s van, a közepén meg a nádas; csodálatos, hogy mégis olyan nagy a csend körülötte, pedig lövéseinkre azt várnók inkább, hogy megteljen egyszerre a levegő a nád közlül fűszálló madárrajokkal. Csak mikor jól a közelébe érünk a fehér területnek, akkor tűnik ki, hogy egy miniatűr Holttenger képe csábitott bennünket. Az egész néhai tó fenéig kiszáradt; csupa szürkeség az alja, majdnem fehérre szivta a nap, vékony repedések látszanak a föld vízszintes lapján; állati élet semmi; nincs egy madár, a melyik ott most kereshet valamit, nincs egy bogár, a melyik vállalkoznék rá, hogy tanyát verjen a fehér föld repedéseiben, a honnan a korhadás dolos levegője párázik ki.

Egy fűtűlő snepf suhan végig előttünk villámgyors szárnycsapással; a kietlen kopárság egy pillanatra megelémlül a jajongó hangtól, azután megint semmi. Tíz másodperc múlva már csak messze a város fölött látni jó szemmel azt a sötét pontot, mely a mocsarak e lármas őrzemét jelenti.

Azután megmutogatják magukat mesziről a csérek, a mint elvonulnak fent, a magasban, a rigyicai vizek irányába.

Gémekek rikkantanak az estszürkületi égen; nagy lombra testök alig uszik; busszu lábszárak kinyujtva; a nem is nekik szánt lövésre nagyot riadnak; összerándulnak, mintba balalosan lennének találva. Jól kinyujtónak, ugy toszulnak följebb, messzebb, a merre kevesebb a veszély és több a nyugalomra való kilátás.

Lent sötét már a tarló; pacsirta csalogatja a kutyát, egy árva nyul futtatott végig a réten az imént, az orvadás kores kopója, mely utánunk szabadult, ugyancsak hajtja, a mint ráakad a nyomra.

Mi pedig toronyiránt neki a szántásnak, neki a mezőnek, ki a rétre, végig a tarlón, keresztül a köles-

táblákon, igyekszünk az orvadás vendéglője felé, a hol várni kellene ránk Túnónak, a parádés kocsisnak. Speciálitás ez a Túnó; ha gondolkodik, az baj. Minden hajnalban ki is jár neki otthon a hivatalos parancs, hogy a maga esztét ne igen koptassa, csak a más parancsát tegye, de azért az árva, néha nem tud ellentállni a kísértésnek. Gondolt egyet most is s elindult elibénk; persze, hogy egy óra múlva került meg — utánunk. S még össze se szidhattuk, nehogy valami árokba boritson bennünket megriadt vagy boszus állapotában.

Hazamenet, a kocsizörgés egyhangy larmája mellett visszagondoltam a kis fabódéra, a vadászó csendes tanyájára. Az bizonyos, hogy ez a mezők bolyongó kísértete boldog abban a hányt-tett életben, a melyben napjai telnek. Pedig előtte folyvást a bizonytalanság. Mőgötte sokszor az aggály, talán néha az ismeretlen veszély; ő nem törődik azzal. Mert vonzza a vágy, csalogatja a legyőzhetetlen szerelem, a mit a pusztaságok és sűrűségek iránt egyaránt érez. A magány üdvössége, a kőborlás mulatsága, a gyilkolás ösztöne, szenvedélye. A sikságokon pedig, valamint a bozót sürtűjén otthon van a magány, hogyne lenne otthon ő is? Hogy pihenne meg, a mig emberlaktalan térségek vannak a világon? Minden istenséget megtagad a bálványáért, első elevensége a hajnali szürkületnek s utolsó, a ki a homálytól bucsuzik. Ki ér föl vele erőben, kitartásban? Ha még oly szabadságszerető is akár a sas: rabja olthatatlan szenvedélyének; csak ott nyílik meg a tüdeje igazán nagy, mély lélegzetre, a hol a pusztaság levegőjét szivhatja magába.

Az e fajta ember éppugy kiveszőben van már, mint a pákász. De majd csak akkor hálnak ki végképen, ha nem lesz többé beláthatatlan rónaság s rengeteg erdő, a hol nagyon is otthon vannak most még. Lassankint úgysekerük a tiltott foglalkozást a joggal, s mindig nagyobb lesz átalakulásuk a polgárosodás értelmében. Egészen addig, a mig azt fogjuk mondhatni: nincs vadászó többé.

Sokára lesz a még!

tett összesen 898 egyén, akiknek felülvizsgálatása folyamatban van, 10 járásból annak eredményéről a jelentés már beérkezett. Az ezen 10 járásból elővezetett 683 felülvizsgált hadköteles közül besoroztatott 96.

A már tudva levő felülvizsgálat ezen eredménye és a többi 4 járásból már felülvizsgált, illetve még felülvizsgálat alatt álló 215 hadköteles közül alkalmasnak beavándók száma tehát a fentebb kiténtetett hadképesség arányát még kedvezőbbé fogja tenni.

A folyó évből, részint a hadkötelesek könnyebb-sége, részint pedig költség kimelés indokából, a m. kir. honvédelmi miniszter által kirendelt mozgó felülvizsgáló bizottság folyó évi május hó 25., 26. és 27-én működött Szabadkán, mely elé: a kulai, bajai, almási, apatini, zombori, zentai, ó-becsei járási és zentavárosi sorozó járásokból felülvizsgálatra küldött hadkötelesek voltak rendelve.

X. A közegészségi állapot a lefolyt második évnegyedben kielégítő volt.

A járványok közül a ronesoló toroklob több közegésben erősebb jelleggel uralgott, mig a vörheny és kanyaró lefolyása szelidebb és a megtámadott községek száma is csekélyebb volt.

A ronesoló toroklob: Ó-Palánka, Petrovostelló, Madaras, Rigyica, Új-Futtak, Ó-Szapár, Feketehegy, Bogojeva, Obrovác, Bukin és Szeghegy községekben lépett fel; a vörheny: Apatinban és Bogojeván; a kanyaró pedig: Csávoly községhez tartozó Józsefháza pusztán és Kovil-Szent Iván községben.

A veszélyesebb jelleg és nagyobb mérvű kiterjedés folytán az iskolák bezárása a ronesoló toroklobnál: Obrovácban és Bukinban, a kanyarónál pedig Csávolyon és Kovil-Szent-Ivánban is szükségessé vált.

Az előirt óv- és gyógyintézkedések megtétele mellett jelentéseimet esetről esetre megtegyék.

A szemcsés köthártyalobos egyének számadatai némileg kedvezőbb eredményt tüntetnek fel az előző évnegyedénél.

A folyó év I-ső negyedének születési és halálozási adatai a következők: született a vármegye területén 6698 gyermek, meghalt 4840 egyén, tehát a szaporulat 1858.

A védhímlőoltás az egész vármegye területén folyamatban van.

XI. Az állategészségügyi állapota eléggé kedvező volt, amennyiben folyó évi március hó 10-től a mai napig s pedig:

takonykórban: a) 11 darab ló kiirtott, b) 1 darab gyógykezelés alatt áll; rühkórban: a) 10 darab ló gyógykezeltek, b) 496 darab juh megbetegedett, melyből 70 darab elhullott; lépfeneben: 1 darab szarvasmarha és 178 sertés elhullott;

buja kiütésben: 2 ménló és 4 drb kanca gyógykezeltek;

vesztségben: 7 darab juh és 5 eb kiirtott.

XII. A személy- és vagyonsbiztonság a zombori kir. esendőr szakasparancsnokságtól nyert hivatalos értesítés adatai szerint teljesen kielégítő volt.

Az I-ső évnegyedes közgyűlés óta, az akkor még hiányzott községek is megfeleltek a hozzájuk intézett felhívásnak és a felelős örök megszüntetése mellett, a szabályrendeletileg a községi kötelekbe illesztett községi rendőrséget az egy Bukin község kivételével, valamennyien önkényt felállították, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottságtól folyó évi március hó 10-én 15/1891. közgyűlési szám alatt nyert felhatalmazással csak Bukinban kellett élnem.

Ezekhez képest a községi rendőrség szervezése az összes felelős örökkel birt megyei községekben ma már befejeztetnek tekinthető s az itt-ott elmaradt választások, ugy a felszerelésbeli hiányok is minden valószínűség szerint már folyó évi július hó 1-ső napjára teljesen be lesznek fejezve.

Mindezek után az ezekben adott jelentésemet kegyesen tudomásul vétetni, — és amennyiben azt egészségügyi vagy családi viszonyaim a III. évnegyedes közgyűlés előtt szükségessé tennék, megengedtetni kérem, hogy eshetőleg egy havi szabadságot igénybe vehessek.

A közgyűlés e jelentést tudomásul veszi s egyben megadja alispánnak a kért I havi szabadságot.

Belügyminiszteri intézkedés a vármegyei 1889-ik évi házipénztári számadás megvizsgálása és a számadók felmentése tárgyában. — A számadások helyesnek találtatván, Bieliczy Gyula fő-, Vuits Péter alpenztárnok és Kleiner Fábán könyvelő fölmentetnek ez iránt a további felelősség alól.

Belügyminiszteri intézkedés a Bajsa községi szerb templom körüli térnek a gör. kel. hitközség tulajdonába való átengedése iránt hozandó határozat tárgyában. — A község e teret a gör. kel. hitközségnek adományozta; ez ellen Wamoscher ottani nagybirtokos fölfolyamodott. A miniszterium ennek alapján most újabb határozat hozatalára utasította a községet.

Belügyminiszteri intézkedés a „Gyümölcs kertész” című szaklapnak a községek által leendő megrendelése tárgyában. — A községek e szaklap megrendelésére köteleztetnek.

Hontvármegye közönségének átirata az erdőlyrészi és felvidéki magyar közművelődési egyesületek sorsjegykölcsön engedélyezés iránti kérelmük pártolása tárgyában. — Tudomásul veszi a közgyűlés.

Schmausz Endre alispánnak előterjesztése a Baranya vármegyével tartott helyszíni tárgyalás alapján, a két vármegye határonalának a Sárkány Dunarész beagazásától az apatini Kueska szőlők csuszág leendő megállapítása tárgyában. — A határonal kijelöltetett s erről Baranya vármegye értesítettik.

Pozsony vármegye közönségének átirata a tudóbbos szarvasmarháknak levágatása folytán felmerült kártalanítási igényeknek az államkincstár által leendő fedezés iránt a kormányhoz intézett felirata pártolása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Schmausz Endre alispánnak előterjesztése a volt határvidékhez tartozott községekben a volt katonai kormányzat által adományozott házhelyekre vonatkozó szerződéseknél betérjesztésre záros határidő kitűzése iránt. — 1892-ik évi június 1-e állapítatik meg.

Sándor Béla főispán urnak átirata a f. évi május hó 29-én megtartott számonkérés iránt. — A tisztviselők működésével meg volt elégedve a számonkérés-zék; különös szorgalmat tapasztalt Trischler Ferenc, Szies Mihály és Scultéty Ferenc árvaszéki úrnokoknál.

A vármegye közg. bizottság átirata az ülésekről iga-

Melléklet a „Bácska“ 45-ik számához.

zolatlanul elmaradt tagok iránt. — Tudomásul veszi a közgyűlés.

A vármegyei árvászek jelentése, mellyel a központi árvapénztár 1890. évi árva- és letéptéztári ügy tűzkár biztosítási számadásait bemutatja. — Felülvizsgáltván és helyesnek találván a fölmentvények megadatnak.

A vármegyei árvászekének jelentése Uj-Verbász község ismeretlen árvái után külön kezelt töképenzeknek a községi pénzekkel leendő együttes kezelése iránt. — Nem hagyatik jóvá.

Nyugdíjkezelő bizottságnak átirata özvegy Csiesiky Mihályné nyugdíjaztatása iránt. — 420 forintban állapítatik meg nyugdíjilletménye.

Ugyanannak átirata Krell Agoston pénztári irnoknak nyugdíjaztatása iránt. — Nyugdíjilletménye 280 forintban állapítatik meg s egyben pártolólag terjesztetik föl a miniszteriumhoz ama kérelmet, hogy az 1867-től 1872-ig terjedő évek is beszámíttassanak.

Ugyancsak átirata özvegy Galamb Mihályné kiskoru gyermeke részére kiadandó nevelési járulék iránt. — Teréz részére évi 10 forint nevelési járulék adatik az 1899. évi. kir. tanfelügyelőségnek átirata özvegy Révfi Mihályné tanítónőnek nyugdíjaztatása iránt. — 157 forint nyugdíj adatik.

Ugyanannak átirata özvegy Kleiner Jánosné tanítónő nyugdíjaztatása iránt. — 227 forint 66²/₃ kr nyugdíj adatik.

Ugyanannak átirata özvegy Vidákovits Alajosné nyugdíjaztatása iránt. — 149 forint 33¹/₃ kr nyugdíj adatik.

Csiesiky Mihály elhalálása folytán megürrült árvászeki állásnak választás utján való betöltése iránt. — Megválasztatik az egyedüli folyamodó dr. Horváth Ákos, a ki nyomban le is teszi a hivatali esküt.

Urbán Antal kolluthi lakosnak az ottani képviselőtestület által a fogyasztási adóbeszedési illetékek hóváfordítása tárgyában f. évi 17. szám alatt hozott határozat ellen beadott felelkezés. — A határozat feloldatik és utasítatik a község, hogy szabályrendeletileg rendezze ez ügyet.

Vilova község képviselőtestületének egy szülésznoi állás rendszeresítése iránt 6. szám alatt hozott határozata. — Rendszeresítettik.

Tisza-Földvár község képviselőtestületének a községi személynél létszáma s azok fizetéséről szóló szabályrendelet némely szakaszának módosítása tárgyában 38 és 43, 44/891. számok alatti, továbbá a kurta pástorkodás tárgyában alkotott vármegyei szabályrendeletre vonatkozólag 49. sz. a. hozott határozatai s ezek ellen Sztratimirovits György, dr. Kirschenheiter Alajos és Horváth Gáspár t. földvári lakosok részéről beadott felelkezések. — A határozat feloldatik.

O-Futtak községének határozata a jegyzői javadalmazás kiegészítése és ez ellen Kesselbauer Károly ottani lakos részéről beadott felelkezés iránt. — Jövahagyatik a határozat.

Kiszállás község határozata községi előjáróik, segéd-kezelő- és szolgaszemélyzet létszámáról és teendőiről alkotott szabályrendelet iránt. — Pótlás végett visszaadatik.

Uj-Verbász községének határozata a községi szolgaszemélyzet fizetésének emeléséről alkotott pótiszabályrendelete iránt. — Jövahagyatik.

Katymár községének határozata a községhezül megvett háznak átalakítása iránt. — Jövahagyatik s egyben megbízatik az alispán az építési munkálatok elrendelésével.

Tiszaföldvár község határozata egy ottani IV. szeb iskola felállítására iránt. — Jövahagyatik.

Hódságh község határozata a községi jegyző és közgyűléseknek az árvatár kezeléseiről megszavazott díjazása iránt. — Jövahagyatik.

Csantavér község határozata az ottani kertész fizetésének felemelése iránt. — A 60 frtról 80-ra történt fölemelés jövahagyott.

Bulkesz község határozata egy II-od irnoki állás rendszeresítése iránt. — A rendszeresítés megengedtetik.

Mosorin község határozata a községi irnok fizetésének felemelése és ez ellen Dimitriovits Milica részéről beadott felelkezés iránt. — A határozat feloldatik.

Báthmonostor község határozata a jegyzői fizetésének közpénzből átváltoztatása és ez ellen Trenka István jegyző részéről beadott felelkezés iránt. — A határozat feloldatik, mert ennek alapján a jegyzői fizetés kisebbítettnek.

Mélykut község határozata 200,000 darab teljának értékesítése iránt. — Jövahagyott azzal, hogy a költségek a községi pénztárból lesznek fedezendők.

Kövil-Szent-Iván község határozata a gör. kel. és ev. hitközségnek hasznélvezetű átengedendő földterületek iránt. — Az öt évre leendő átengedés jövahagyatik.

Vajsza-Bogyán körjegyzőségnek határozata egy járási rendőrfelügyelői állás rendszeresítése tárgyában alkotott szabályrendelet iránt. — Jövahagyatik.

Kulpin község határozata a lovasrendőrök fizetése felemelése iránt. — Jövahagyatik.

Monostorszegh község határozata a tanítói lak és egyéb községi épületek kijavítása iránt. — Jövahagyatik azzal, hogy a költségekről egy pótköltségvetés készítenőd.

Veprovác község határozata a községi tisztviselőik és tanítók lakásának bérbeadása s ez ellen Scultéty Andor és Aibeek Antal tanítók részéről beadott felelkezés iránt. — A felelkezésnek hely adatik.

Petrovosszello község határozata az izraelita kántor és templom-szolga javadalmazása és ez ellen a petrovosszelloi izr. hitközség részéről beadott felelkezés iránt. — A község utasítottik, hogy újabb határozatot hozzon a templomszolga és a kántor fizetés megállapítása iránt.

Temerin község határozata a fogyasztási adó kezelése utáni díj megállapítása s ez ellen Kovács Ferenc részéről beadott felelkezés iránt. — A felelkezés elutasítottik, de a határozatot is feloldja a gyűlés és utasítja a községet az ügyben szabályrendelet alkotására.

Ada község határozata a női kézimunka tanítónő fizetése felemelése iránt. — A 120 frtról 130 frtra történt fölemelést jövahagyja a közgyűlés.

Rác-Militics község határozata a községi pénztárnok fizetése felemelése iránt. — 30 frtról 45 frtra jövahagyatik.

Keresztur község határozata a szegényalap tőkéjének elhelyezhetése végett a kamatlábnak leszállítása iránt. — 8%-ról 6%-ra leszállítottik.

Hódságh község határozata az ottani kórházi gondnokok s orvos javadalmazása iránt. — Jövahagyatik.

Kövil-Szent-Iván község határozata az evangélikus lelkész részére átengedett 1/2 holdnyi kerti földnek hasznélvezete iránt. — Jövahagyatik.

Ugyanannak határozata a gör. kel. lelkésznek átengedett 1/2 holdnyi kerti földnek hasznélvezete iránt. — Jövahagyatik.

Titel község határozata a községi bíró fizetése felemelése iránt. — Nem hagyatik jóvá.

Titel község határozata az ottani kertész jutalmazása iránt. — Nem hagyatik jóvá; jutalmazásra nincs igénye a kertésznek rendes kötelessége teljesítéseért.

Titel község határozata a községi bíró jutalmazása iránt. — Nem hagyatik jóvá, mert hogy a bíró hivatala rendben van, nem cím a jutalomra.

Titel község határozata egy irnoki állás rendszeresítése iránt. — Nem engedélyeztetik a rendszeresítést.

Titel község határozata a népszámlálási ügynökök jutalmazása iránt. — 60 forint jutalom engedélyeztetik.

Nádaly község határozata az iskolai alap és árvatári számadások elkészítése, ugy ezeknek nyilvánosítása iránt. — Jövahagyatik.

Szeghegy község határozata egy irnoki állás rendszeresítése és ez ellen Weinrich Dániel részéről beadott felelkezés iránt. — A rendszeresítés megengedtetik.

Petrovosszello községnek az apáca zárdá felemelése tárgyában megkötött szerződés záradékára iránt. — Jövahagyatik.

Kula község határozata Körmöczy József ottani lakosnak a budapesti Rókus kórházba leendő felszállítása és ápolatásából felmerülő költségek viselése iránt. — Jövahagyatik.

O-Morovica község határozata az ottani távirdaállomás felállításából felmerülő költségek fedezése iránt. — Jövahagyatik.

Gajdobra község határozata a regále kötvények értékesítése iránt. — Nem engedélyeztetik.

Tataháza község határozata a község nevére telekkönyvezett legelőnek az egyes urbéri birtokok nevére leendő telekkönyvi átvétele iránt. — Megbizatik a vármegyei ügyészség az ügy megvizsgálásával s erről jelentésselre utasítottik.

Glozsán község határozata a községi közlegelőnek házhelyek céljaira leendő felosztása és ez ellen Bastits Izidor ottani gör. kel. lelkész részéről beadott felelkezés iránt. — A határozat nem hagyatik jóvá.

Béregyh község határozata a községi legelő felosztása iránt. — Megbizatik a vármegyei ügyészség az ügy megvizsgálásával s jelentésselre utasítottik.

Hegyes község határozata a legelővátság rendezése ügyében a kincstári uradalommal kötött egyezség jövahagyása iránt. — Jövahagyatik.

Krusevlya község határozata a község tulajdonát képező italmérési kártalanítási kötvény értékesítése tárgyában. — Nem hagyatik jóvá.

Ada község határozata a közlegelőből a kincstárt megillető ugynevezett kuriális földnek kihasítása iránt. — Jövahagyatik.

Ns.-Militics község határozata az ottani régi telepek birtokosai után a község pénztárába befizetendő váltásösszegre nézve létrejött bírói egyezség elfogadása iránt. — A bírói egyezség előnyös lévén, jövahagyatik.

O-Becse községének a községi legelőfelosztási ügyben egyezség elfogadása tárgyában hozott határozata. — Egy bizottság küldeték ki, hogy az ügyet megvizsgálja s jelentéssel terjeszsen be.

Martonos község képviselőtestületének az accis-bérlő részére elengedett 100 forint bérosszeg iránt hozott határozata. — A határozat nem lévén indokolva, feloldatik.

Rigyica község képviselőtestületének a fogyasztási adójutalék visszafizetése iránt hozott határozata, s az ellen Gerber Miklós felelkezése. — A határozat jövahagyatik s egyben utasítottik a község, hogy a fogyasztási adó kezelése iránt szabályrendeletet alkosson.

Turia község képviselőtestületének az újonnan rendszeresített tanítónői állásnak az ismétlődő iskola tartása fejeiben díjazása iránt hozott határozata. — 40 frtnyi díjösszeg engedélyeztetik.

Báthmonostor község képviselőtestületének a községi rendőrség fizetésének leszállítását célzó határozata. — Jövahagyatik.

Ada község képviselőtestületének Dadity Dragutin tanító kegydíjazása iránt hozott határozata. — 560 forint kegydíj állapítottik meg (52 évi szolgálati idő után).

Temerin község képviselőtestületének a leányiskola kibővítése iránt hozott határozata. — Jövahagyatik. Az építés elrendelésével alispán bizatik meg.

Bajsa községnek a felelősörökkel kötött szerződése. — Jövahagyatik.

Becses község képviselőtestületének az építendő községház költségeinek fedezése iránt hozott határozata. — Jövahagyatik.

Kula község határozata a község által kiadandó töképenzek kamatainak leszállítása iránt. — A 8%-ról 6%-ra történt leszállítás jövahagyatik.

Csantavér község határozata az ottani jegyzői lak felépítése és ez ellen beadott felelkezés iránt. — A határozat jövahagyatik, de egyszersmind utasítottik a község új tervek készítésére és beadására.

Madaras község határozata egy iskolai tanterem felépítése iránt. — Jövahagyatik s megbízatik az alispán az építés elrendelésével.

Kula, Keresztur, Torzsa, Veprovác, Kucura, Uj-Verbász, O-Verbász és Kis-Kér községének egy járási rendőrfelügyelői állás rendszeresítése iránt alkotott szabályrendeletét. — Jövahagyatnak s megbízatik alispán, hogy Cservenka községének hasonló értelmű szabályrendeletét is jövahagyhassa annak beérkezése után.

Csurogh község határozata az izr. hitközség részére kérelmezett földterületek átengedése és ez ellen az izr. hitközség részéről beadott felelkezés. — 10 holdnyi földterület átengedése elrendeltetik.

O-Becse község határozata a párbér megváltása és ez ellen Horváth Lukács részéről beadott felelkezés iránt. — Jövahagyatik s utasítottik a község, hogy az ez ügyben megkötött szerződést jövahagyás végett terjessze be.

Almás községében behajthatlaná vált 507 forint 52 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Bogojeva községében behajthatlaná vált 374 forint 66 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Jankovác községében behajthatlaná vált 43 forint 80 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Katymár községében behajthatlaná vált 169 forint 80 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Kulpin községében behajthatlaná vált 124 forint 16 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

O-Szivac községében behajthatlaná vált 93 forint 60 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Rigyica községében behajthatlaná vált 154 forint 32 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Csantavér községében behajthatlaná vált 608 forint 40 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Felső-Kövil községében behajthatlaná vált 250 forint 62 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Krusevlya községében behajthatlaná vált 52 forint 20 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Mélykut községében behajthatlaná vált 175 forint közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Tisza-Földvár községében behajthatlaná vált 73 forint 45 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Turia községében behajthatlaná vált 157 forint 05 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Csantavér községében behajthatlaná vált 1102 forint 20 kr különféle községi követelések leírása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat. — Leiratik.

Sztanisics községében behajthatlaná vált 2459 forint 11 kr különféle községi követelések leírása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat. — Leiratik.

Gajdobra községében behajthatlaná vált 524 forint 39 kr különféle községi követelések leírása. — Leiratik.

Sztanisics községében behajthatlaná vált 865 forint 05 kr közköltség leírása. — Leiratik.

Zenta városban behajthatlaná vált 715 forint 95 kr közmunkaváltságdíj leírása. — Leiratik.

Mikosevits Kanut szabályi szolgabírói kérvénye a titeli szolgabírói hivatal vezetésére történt kirendelésre folytatott felmerült többlet költségének kifizetése iránt. — 50 frtnyi összeg kifizetése megengedtetik.

Tukács Fábán zentai közig. gyakornok s tb. szolgabírói kérvénye a kulai járásba történt áthelyeztetése folytán felmerült többlet költségei kifizetése iránt. — 20 forint költség megszavaztatott.

Ozv. Gruits Jánosné kérvénye nyugdíjaztatása iránt. — Nyugdíjaztatik.

Marinkov Milos volt felső-kovili községi jegyző kérvénye a községjegyzői nyugdíjalapba befizetett összegnek kiadása iránt. — A kiadás elrendeltetik.

Dr. Bruszt Lázár apatini gyakorló orvos kérvénye tudori oklevelének meghirdetése iránt. — Megtörténik.

Pethő Zsigmond ó-kéri lakos kérvénye állatorvosi oklevelének meghirdetése. — Megtörténik.

Wagner Gadási Mária adai, Szabó Gavrilov Katalin bajsai és Cseke Hodovány Julia báthmonostori lakosnők szülésznoi oklevelüknek meghirdetése iránt. — Megtörténik.

Bulkesz 1886—87., Novoszello 1887—88., O-Keér 1888., Káty 1889., Gyurgyevó 1888—89., Bácsujfalu, Doroszló, Gara, Glozsán, Hegyes, Járek, Piros, O-Szivac, O-Morovica, O-Verbász, O-Futtak, Petrovác, Szántova, Uj-Verbász, Topolya, Vajsza és Tisza-Földvár községeknél 1889. évi közpénztári számadásai, Alsó-Kövil 1889. évi képzési és nevelési alap, Német-Palánka 1887—88. évi szegényalap, Szántova, Cantavér 1891., O-Futtak 1889—90., Kunbaja, Begecs 1891. és Gyurgyevó községeknél 1885. évi pótköltségvetései, Hegyes 1889. évi legelőhasznóberi, F.-Szt.-Iván 1890. évi fogyasztási adó, Gróf Chottek 1890. évi alapítványi és Kolluth 1887—89. évi rőtfelek számadásai, Kula 1891. évi kiigazított költségvetése. — Atvizsgáltattak.

Cservenka 1888., Gajdobra, Szeghegy és N.-Palánka 1889. évi árvapénztári számadásai; végre Zenta város képviselőtestületének az 1877., 1878., 1879. és 1880. I-só félévi árvapénztári számadások iránt hozott határozatai. — Atvizsgáltattak.

Csupor Gyula palánkai fősolgabíróinak jelentése, Német-Palánka községének a husvágatási személynékről alkotandó szabályrendelet iránt. — Jövahagyattak.

Gombos Béla fősolgabírói jelentése, a petrovosszelloi ügyvéd-vallás folytán létrejött egyezségnek beklüldése tárgyában. — Ez ügyben már hozott egy izben határozat s most mellőztetik.

Latinovits Gyula bajai fősolgabírói jelentése, Debre Alajos 1876, 1877 és 1878. évbéli rigyicai felelős számadótól beszedendő 1153 forint 26 krnyi marasztalási összeg iránt. — Meghagyatik az összeg beszedése.

Dr. Nagy Kálmán titeli fősolgabírói jelentése, Petrovits Milos 1885. évbéli alsó-kovili bíróiól beszedendő 9 forint 01 krnyi marasztalási összeg iránt. — A fölmentvény megadatik.

Matkovits Lajos fősolgabírói jelentése, Körmöczy László ó-kanizsai 1887. évi felelős számadótól, illetve Szilágyi György bíró, és Mihályi Sándor jegyzőtől beszedendő 10 frtnyi marasztalási összeg tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Császár Péter fősolgabírói jelentése, Miatov Arsen Sándor községi 1887. évi felelős számadótól beszedendő 41 forint 92 krnyi marasztalási összeg tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Matkovits Lajos fősolgabírói jelentése, Körmöczy László ó-kanizsai 1888. évi felelős számadótól, illetve Szilágyi György bíró, és Mihályi Sándor jegyzőtől beszedendő 99 forint 12 krnyi marasztalási összeg tárgyában. — Meghagyatik a beszedés.

Ugyanannak jelentése, Senk Antal adai 1887. évi közgyűléstől 440 forint 45 krnyi marasztalási összeg és kamatainak beszedése tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Pribil Ernő tisztii ügyész jelentése a kulai volt urbéresek növeldei alapítványának átvétele tárgyában. — Meghagyatik az intézkedések folytatása.

Kolozsváry Sándor fősolgabírói jelentése, Balázs Márton petrováci 1867—1876. évi felelős számadótól beszedendő 2346 forint 50 krnyi marasztalási összeg tárgyában. — Az összeg beszedendő.

Császár Péter fősolgabírói jelentése Fratricsevits János hegyesi bíró illetve Kis Boldizsár 1888. évi felelős számadó 213 forint 84 kr marasztalási összeg beszedése tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Vissy József fősolgabírói jelentése, Schaffer Antal rác-militicsi 1888. évi közgyűlés számadásából felmerült 33 forint 07¹/₂ kr marasztalási összeg befizetése tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Dr. Molnár Károly fősolgabírói jelentése, Rankov Milos kulai 1887. évi felelős számadótól 119 forint 01 kr marasztalási összeg beszedése tárgyában. — A fölmentvény megadatik.

Schmausz Endre vármegyei alispán urnak jelentése, a topolyai telekkönyvi helyiségek mikénti felépítése iránt. — A szükséges épületek emelése megengedtetik.

Poppovits Dusan fozszolgabiro jelentese, Urban Antal kolluthi biro, Mayer Antal penztarnok es Schverer Lajos jegyzo által 1887. evrol megteritendo osszegek targyaban. — A folmentveny megadatik.

Latinovits Gyula fozszolgabiro jelentese, Fustos Istvan Bikity kozsegi 1884. evi kozpenztari szamadashol felmerult 2081 frt 91/2 kr marasztalasi osszegek biztositasa es behajtasa targyaban. — Az osszeg beszedese elrendeltetik.

Csupor Gyula fozszolgabiro jelentese, Bozsik Todor es Zagocsits Timotia tovarisovai telelos szamadotol beszedendo 275 frt 85 kr, 1151 frt 19 kr marasztalasi osszeg targyaban. — Meghagyatik az osszeg beszedese.

Csupor Gyula fozszolgabiro jelentese, Protits Mija tovarisovai kozsegi szamadotol, illetve Kokanov Lesza ottani volt birotol az 1877. evi kozpenztari szamadashol felmerult 2490 frt 38 kr marasztalasi osszeg targyaban. — Meghagyatik az osszeg beszedese.

Latinovits Gyula fozszolgabiro jelentese, Sibalin Antal Gara kozseg penztarnokaitol az 1887. evi kozpenztari szamadashol felmerult 2900 frt 02 kr marasztalasi osszeg behajtasa targyaban. — Meghagyatik az osszeg beszedese.

Vissy Jozsef fozszolgabiro jelentese, Krausz Jozsef parabutyi 1887. evi kozsegi kozgyam által megfizetendo 151 frt 07 kr kesedelmi kamat beszedese irant. — A folmentveny megadatik.

Helyi es megyei hitek.

Majorossy puspok Zomborban. Majorossy puspok ur tegnap delutan erkezett varosunkba. A kupuszinai hatarig eleme ment polgarmesterunk s szamos bizottsagi tag, valamint az egyhazveduokseg. A polgarmester a hatarnal Zombor varosa neven udvozoltte a fopapot, aki szivelyes hangon valaszolt. A menet a helybeli r. kath. templom ele erven, itt a puspok urat Fejer Gyula apat plebanos fogadta a kerilleti papsag elen. Majorossy puspok ur erre kiseretivel a templomba vonult imajat vegezni. A puspokot templomba lepesekor a kaszinó egyleti dalarda Zsaskovszky „Ecce sacerdos magnus”-anak eleneklesével udvozoltte. Rövid időre rá megkezdődött a küldöttségek fogadtatása. Ma bérmálás után nagy ebéd lesz Fejer Gyula apat-plebanos urnál. A puspok ur itt idözéséről a részletes tudositást lapunk legközelebbi számában hozzuk.

Kitüntetés. Medveczky Zsigmond főmérnöknek és a helybeli folyamterméni hivatal főnökének, az idei dunai árviz alkalmával a mentesítés és védekezés körül szerzett érdemei elismerésül, O Felsege a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezések. Főispán az üresedésben levő főispáni titkári állásra Tarczay Dezső közigazgatási gyakorlottot s eddigi titkárhelyettesét nevezte ki; Mihályi János pedig irnokká kinevezte s a központba osztotta be.

Kinevezések. Az e hó 9-iki megyei közgyűlés alkalmából a főispán ur ömeltóságát Jakobsits Gyula és dr. Hirman Ferenc közigazgatási gyakorlottokat tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Szegedy Miklós IV. osztályu kir. adótisztet, saját kérésére a zombori kir. adóhivatalból, a nyiregyházihoz helyezte át.

Választás. Rigycán dr. Weisz Dezső egyhangulag megválasztott községi orvossa.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Szabó Sándor tartalékos tiszthelyettesét, soproni lakost, ideiglenes minőségű állami végrehajtóvá nevezte ki.

A puspok Bezdánban. Majorossy János tisztelettel puspok f. hó 7 én érkezett Kolluthról Bezdánba. A határnál 40 fakó lovasból álló bandérium és vagy 20 kocsi várta, itt Bosnyák János bezdáni jegyző a község nevében udvozoltte őt, s aztán a zászlókkal és szövegekkel díszített kolluthi utcán a templom elé ért, hol fehér ruhába öltözött leánykák róza hintése között ment a főoltárig. 8 án és 9 én 1500 gyermeket bérmált meg a puspok. 8 án dében Meszner István bezdáni esperes-plebanos ebédet adott a puspok ur tiszteletére, melyen a kiseretében levő szolgabíró és papságon kívül a helybeli tanitók, elüljárók stben vetek részt; estefelé a puspok ur kirándulást tett az ármentesítő társulat által felállított gőzszivattyu, — az összekötő tápcsatorna, — s a Dunához, hol a látottak és hallottak nagyon érdekelték, ki ezen kellemes szorakozásért az azt rendező dr. Széchényi Tamás szolgabíró és Bosnyák János jegyzőnek köszönetét fejezte ki. — Kedden 9-én d. u. ugyanoly fényes kiserlettel követte hagyta el a puspok ur Bezdán községét. A monostorszeghi határnál dr. Széchényi Tamás szolgabíró búcsút vett tőle, aztán Ribiczey Béla apatini fozszolgabíró vezetése mellett Monostorszegh községbe vonult be bérmálási körútját folytatandó.

Egyhazveduoksegi ülés. Zombor szab. kir. város róm. kath. egyhazveduoksege, miutan az 1891. évi május hó 31-én alább megnevezett tárgyak a tanácskozási szabályok I. s 2 § értelmében tárgyalás alá vehetők nem voltak, ugyan a tanácskozási szabály érintett § értelmében 1891. évi június hó 14 én, délelőtt 10 órakor, a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tart. Targyak: 1. Iskolaszék átírata Kuzmits Lajos volt tanító részére megszavazott 41 frt 34 krnyi nyugdíjának kegydíj címén 125 frtra leendő kiegészítése irant. 2. Zombori zárda főnöknőjének kérvénye egy újabb szerkezetű szivattyús kút felállítása, és ugyanazáltal a fűdöszobába vízvezeték bevezetése, ugy az alsó kertben nyári üdülő helyiség felállítása irant. 3. Az egyhazveduoksegi ügyész és penztarnok jelentese Wolf Balázs Karolin és társai által kért néhai Németh Borbála által az újtemplomban majdan építendő oltárra hagyományozott 2000 frt után járó kamatok kintalványozása tárgyában. Időközben beérkezendő tárgyak. Zomborban, 1891. évi június hó 10-én. Dr. Csibás Benő s. k., polgármester, mint egyhazveduoksegi elnök.

Dr. Vadas Kálmán, tiszti főorvos, e hó 15 én Berlinbe utazik a közegészségi laboratorium eszközeinek beszerzésére és a multkor általunk már közölt fogászati találmányainak értékesítése végett és csak július első napjaiban fog ismét visszatérni.

Lóverseny Zomborban. A Gazd. Egyesület szeptember hó 20 án Zomborban lóversenyt rendez. Az érdekesnek ígérkező és Zomborban még nem volt látványosságra felhívjuk a sport irant érdeklődők figyelmét.

Hallomásunk szerint a verseny egész fővárosi modorban lesz rendezve. Lesz 5—6 futtatás, fogatverseny. — A közönség tribünről gyönyörködteik a futtatásban és hogy ne csak a szem, de a fül is a kellő gyönyörben részesüljön, a verseny alatt katonazenekar játszik. A díjak is jó magasak lesznek, úgy hogy a lótarló sportmeneknek és gazdáknak érdemes már most hozzá kezdeni a lovak trainirozásához.

Moholról írjak: Megejtett községünkben a róm. kath. hitközségi képviselő választása, s ennek kebeléből az iskolaszék és az egyház tanács is megalakult, és mindkét helyen, hogy Ferenc bácsi szavaival éljek, a „kaputosok” pártja győzött. Hogy mi elvi különbség van a Ferenc bátyánk és a kaputosok pártja között, azt én nem tudom; azt csak Ferenc bátyánk, meg talán az ég tudja. Elég az hozzá, hogy Ferenc bátyánkat a Feresi borbély „vélegösen és tökéletesen” megbuktatta. Hja! nagy a Feresi borbély „eszmetára”, — mondja Ferenc bátyánk, — ha kissé markosabb legény lenne, hát Karakás Gávró helyett ő lett volna még rendőrzető is. — Választás-választást ért nálunk. Először a szerb hitközségi képviselőket, ezekből egyház tanács és iskolaszéket választottak; aztán a magyar egyház-képviselőket s ezek egyház-tanácsát és iskolaszéket, most e hó 2 án pedig az újonnan szervezett községi rendőrség tagjait. A járási fozszolgabíró elnöke alatt megválasztott községi rendőrség azonnal megkezdte működését, sokat remélünk és remélünk ezen intézménytől, s hisszük, hogy a közrend és közbiztonság, mely Karakás Gávró eddig volt biztos s most megválasztott rendőrzető működése folytán eddig is kielégítő volt, — ezután sem fog panaszra okot szolgáltatni. Csak a zárórákat ne vennék oly szigorúan, legalább akkor ne, mikor tényleg van. Igen! tényleg! Ilyen még Zomborban sincs; nálunk pedig van minden héten kétszer. Rendszerint esti 8—9 óra közt veszi kezdetét, mert e nagy hőségben ki hagyta el előbb hős hajlékát? S midőn a tüzoltok zenekarának jól előadott darabjait hallgatva, ugy ettől, mint a „kevertektől” egy kissé rósás kezd lenni a kedv, íti a 11-et s megszólal az örvetőtlen hangja „Urak, a záróra elérkezett”, — nem használ könyörgés, semmi sem; — mindenre csak az a felelet: „Jó éjszakát.” Így kellene Zomborban is tenni, akkor tán ott sem fordulna elő oly sok „kínos affaire”, meg „sajnálatos eset.” Moholon csak józan fejlel eshetnek meg az ilyenek — akkor is aszonyok között, de sohasem olyan veszedelmek. r. l.

Tanítói gyűlés. A vármegyei községi tanító egyesület központi választmánya az aispán elnöke alatt tegnap, június hó 11-én, tartotta a vármegyebáz kis tanácstermében ülését. Az ülés tárgyait képezték: 1. A körök jelentése. 2. Az egyesületi penztár állapotról jelentés. 3. Az évkönyv folytatolagos kiadása. 4. A tanítók napidíjai s utazási átalányai az ülésekrei utazások alkalmából. 5. A közgyűlés helyének Szabadka sz. kir. város tanácsa meghívása folytán augusztus hó 29—31. napjainak kitűzése Pálics fűrdőben. 6. A közgyűlési tételek megállapítása.

Reményi Zomborban. Mult számunkban megírtuk, hogy Reményi e hó 27 én fog nálunk hangversenyezni. A helybeli színház átengedését kéro beadványt — mint halljuk — már benyújtották. Minden esetre kívánatos lett volna, hogy Reményi előbb jöjjön le hozzánk s ne most a legnagyobb hőségben, a mikor még hozzá megelőzőleg két ízben lett igénybe véve a publikum: nem kételkedünk azonban, hogy a hangverseny, — a szingyi bizottság hozzájárulásával — jól fog sikerülni. A hangverseny, mint értesültünk — minden esetre meg lesz tartva.

Műkedvelői előadás Ó-Becsen. Az ó-becsei polgári magyar dalkör szünosztálya hozta a napokban színre Szigligeti Edének „Házassági három parancs” c. 3 felv. vígjátékát. A darab általánosságban kielégítően folyt, bár tekintve azt, hogy a szerepek mind gyakorlott, többször fellépett műkedvelők kezeiben voltak — jobban is mehetett volna. A férfi szereplőkön nagyon is megillett volna a nem tanulás. Mint mindig, ugy ez alkalommal is legjobban kitűnt Barna Gizella k. a. (előbb Cili szobaleány; később Pereginé), ki két szerepben is játszott az este. Mint szobaleány oly feszletlen és könnyed volt, hogy nem egy ízben nyílt jelenetben tapost nyert. A pörgő nyelvű nagynénit is jól alakította. A közönség nem is volt halátlan, mert két csokorral is megjutalmazta. Csinos két fiatal menyecske volt Frenner Juliska k. a. (Viktória) és Bock Antónia k. a. (Ottilia). A férfiak közül Gubancics Ferenc (Viola) és Weber Miklós (Peti) alakítottak legjobban. Játsszottak még Obaleczky Gyula (Dörgei) és György László (András). Az előadás hétköznap lévén nem voltak ugyan oly sokan, mint multkor, de azért művelt közönségünk színe javát ott láttuk. A darab végén Kovács Ferenc rendezőt is megjelözte a közönség. Előadás után tánc volt.

Gyászir. Özvegy Kisléghy Nagy Kálmáné szül. Hipp Ilona saját, mint gyermekei Dénes és Mária, ugy a nagyszámú rokonság nevében mely fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetetlen férje, illetve édes atyjuk kisléghy dr. Nagy Kálmán, Bács-Bodrogh vármegye titeli járás fozszolgabírájának, folyó évi június hó 5-én éjjeli 12 órakor, életének 36 ik és boldog házasságának 8 ik évében, hosszas szenvedés, és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászoz elhunytát. A drágá halott búlt tetemei folyó hó 7-én délután 4 órakor a titeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tetteket. Az engesztelő szent mise folyó hó 8 án reggeli 9 órakor tartatott meg, a titeli róm. kath. templomban. Béke legyen vele! Aldás poraira!

Cigányaink köruton. Kolompár Sándor zombori cigányprímás jóhírű bandájával még május elején Szlavóniába és Horvátországba körutra indult, hogy a szomszéd testvéreknek egy kis élvezetet, maga számára pedig még több bankót szerezzen. Vállalata kitünően sikerült, mert ahol eddig megfordultak: Eszéken, Bródon, Fiumében, Abazsiában stb. valóságos diadallal vették körül a derék zenészeket. Eszéken — mint maga a primás írja egyik zombori ismerősének — oly szép és elemás publikum vett részt zeneestélyükön, hogy olyat álmodni sem merészeltek s ez a közönség minden darabjukat kétszer-háromszor megismételtette. Fiumében ugy az olaszok, mint a horvátok nagy kitüntetéssel fogadták őket s az ottani lapok nagy elragadtatással szólnak játékuokról. Innen Abazsiába rándultak, hol szintén szép jövedelmük volt. Azonban a „tengeri nyavalya” ugy megviselte a banda két legjobb tagját, hogy innen már hazafelé irányították a szekér rudját s így valószínű, hogy már a jövő héten itthon lesznek.

Zárvizsgák. A zombori róm. kath. elemi iskolákban a zárvizsgák a következő napokon fognak megtartani: Június 22 én hétfőn 1/2 8 órakor „Veni Sancte”, melynek végeztével az összes iskolákban hittani vizsgák tartatnak, és pedig: délelőtt 8 órakor a belvárosi fiúiskolákban Szlavy Ferenc iskolaszéki tag ur jelenlétében; ugyanezen időben a zárdaiskola négy alsó osztályában Molnár István iskolaszéki tag ur jelenlétében. Délután 2 órakor a bánáti, és 3 órakor a szelencei párhuzamos iskolákban Thum Vince iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyazint délután 3 óratól kezdve a zárdaiskola 5., 6., 7. és 8. osztályában Schaffner József iskolaszéki tag ur jelenlétében. A többi tantárgyak vizsgái: Június 23 án kedden d. e. 8 órakor a fiúiskola IV. A) osztályában Mihályi János iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdaiskola I. osztályában Falcione Lőrinc iskolaszéki tag ur jelenlétében. Délután 3 órakor a gradina tanyai iskolában Pekánovits András iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdaiskola II. osztályában Tarczay Mór iskolaszéki tag ur jelenlétében — Június 24 én szerdán d. e. 8 órakor a szelencei párhuzamos osztályokban, és pedig előbb a fiúk, aztán a leányoknál Husveth István iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdaiskola III. osztályában Zsuffa Vince iskolaszéki tag ur jelenlétében. Délután 3 órakor a bajai uton levő, és 1/2 5 órakor a csataaljai uton fekvő tanyai iskolában Blumenthal János iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen napon d. u. 3 órakor a zárdaiskola IV. osztályában Szlavy Ferenc iskolaszéki tag ur jelenlétében. — Június 25-én csütörtökön d. e. 8 órakor a bánáti párhuzamos osztályokban, előbb a fiú, aztán a leányoknál Thum Vince iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen időben a zárdaiskola V. osztályában Zsulevits Ernő iskolaszéki tag ur jelenlétében. Délután 3 órakor a belvárosi fiúiskola I. A) és B) osztályában Valter Nándor iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen nap d. u. 3 órakor a zárdaiskola VI. osztályában dr. Vadas Kálmán iskolaszéki tag ur jelenlétében. — Június 26-án pénteken, d. e. 8—10-ig a belvárosi fiúiskola II. osztályában, és 10—12-ig a III. A) osztályban Buday József iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen nap d. e. 8 órakor a zárdaiskola VII. osztályában Mihályi János iskolaszéki tag ur jelenlétében. Délután 2 óratól 4-ig a fiúiskola III. B) osztályában Pekánovits András iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen nap d. u. 4-től 6-ig a belvárosi fiúiskola IV. B) osztályában dr. Margalits Ede iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen nap d. u. 3 órakor a zárdaiskola VIII. osztályában dr. Csibás Benő iskolaszéki tag ur jelenlétében. — Június 27-én szombaton, d. e. 8 órakor az egyesített V. és VI. osztályban Buday József iskolaszéki tag ur jelenlétében. Ugyanezen nap d. e. 9 órakor veszi kezdetét az óvodások vizsgája; d. u. 5 órakor pedig a fiúövédekéek tornavizsgája fog megtartani, melyre az iskolaszék összes tagjai meghívtatnak. — Június 28-án, vasárnap, reggeli 8 órakor „Te-Deum” mely után az iskolai előadások f. évi szeptember 1-éig szünetelnek. — Június 30 án d. e. 8 órakor a magánvizsgák fognak megtartani dr. Margalits Ede, Zsuffa Vince és Zsulevits Ernő iskolaszéki tag urak jelenlétében. Vége az 1891/2. évi tanévre a beiratkozások f. évi augusztus hó 28. 29. és 31-én fognak eszközöltetni.

Nyári mulatság. A zombori felsővárosi övodában vasárnap június 14-én „majális” lesz, melyen vendégeket szivesen lát az egyesület. Etelek- és italokról gondoskodva van, és a kisdekek mulatsága mellett a nagyok sem fognak unatkozni.

Nyugta. A bajmoki ifjuság által 1891. évi május hó 30 án, Balla Károly inségbe jutott családja részére rendezett majális tiszta jövedelme, o. é. 9 frt 06 kr, mai napon postaltalványnyal a „Pesti Hirlap” tekintetes szerkesztőségének kézbesítés végett elküldetett. Zombor, 1891. június hó 10-én. A „Bácska” kiadója.

Sörtolvajok. E hó 7-éről 8-ára virradó éjjel néhány szomjas suhanc feltörte a moholi nagyvendéglős jégveremnek tetejét s kiemelt 30 üveg sört. Meg is iták nyomban, de savanyu volt a sörnek utóize, mert még meg se virradt, már is hurokra kerültek. Beismerik tettüket, mert lehetetlen volt tagadniok oly terhelő tanuakl szemben, mint a 30 üres üveg. — Enyhítő körülményül szolgál természetesen az, hogy a sörtolvajlás ebben a nagy melegben követték el, a mikor a kiszáradt torok megköveteli a maga jogait.

Táncvigalom. Folyó hó 7-én Gákova községében az „önkéntes lövölde egylet” zárkörű táncvigalmat rendezett, mely igen vig kedveléssel reggel 5 óráig tartott.

Pénzügyi széképület. A zombori kinestári ügyészség és kir. adóhivatal épületeinek a pénzügyigazgatóság végleges elhelyezése végett való megoldását és átalakítását a jövő héten már megkezdte, miután a pénzügyminiszter tegnap leérkezett rendeletével a szükséges 17471 frt 9 kr költséget kintalványozta.

Versenytekérés. Kijátszanak egy házat, alább nem is adják! — A fővárosban tették ezt legelőször s onnan a vidékre is elterjedt a divatja. Elért már hozzánk is. A Rókus-utcában van egy Husveth-téle ház, melynek a becsérteke 1000 frtot tesz ki és ezt a házat fogják most kijátszani a népköri tekepályn. Egy-egy jegyet a tekéréshez 50 krjalv lehet vásárolni s ennek alapján megpróbálhatja kiki a szerencsét. Már megkezdtek a dobálást s versenyeznek erősen a szép jutalomért, de csak három hónap lefolyása után lesz vége a küzdelemnek. Ha azonban ezen idő alatt a ház tulajdonosa nem szedi be a jegyek árából az 1000 frtot, vagyis a ház becsérteket, az esetben a nyerő csakis a beszedett összeget fogja kapni s a tulajdonos továbbra is megtartja a jutalomtárgyat képező házat magának.

Öngyilkosság. Szigethy Károly pénzügyőri vigyázó szerdán reggel 9 órakor az Apollo-utca sarkán levő pénzügyőri laktanyában szolgálati fegyverével halántékon lötte magát és azonnal szörnyet halt. A 18 éves öngyilkos, kinek atyja Baján törvényészi bíró volt, végzetes tettét életuntagságból követte el. Két levelet hagyott hátra, melyek közül az egyik özvegy édesanyjához, a másik kartársaihoz van intézve. Az utóbbiban arról panaszkodik, hogy őt édes anyján kívül senki sem szereti. Az ominózus fegyver, melyet használt, évekkel ezelőtt Szegeden egy pénzügyi szemlésznek szolgált ugyanily célra.

Kutba esett. Mohol községében e hó 9 én reggel Száz Julianna 4 éves kis leány, a kut körül játszott s játék közben megcsuszván, beleesett a körül nem kerített kutba és megfult.

isko-
meg-
ncte",
izsgák
si fi-
enlét-
osztá-
tében.
enei
tag ur
ve a
József
rgyak
iskola
ur je-
ztálya
tében.
novits
n idő-
skola-
lán d.
an, és
lstvan
ben a
éki tag
vó, és
olában
gyanez
gyában
Junius
zamos
Thum
időben
skola-
városi
skola-
orakor
skola-
an, d.
an, és
aszéki
kor a
aszéki
iskola-
ki tag
a bel-
Ele
u. 3
Benő
szom-
szály-
yanaz
szája;
ja fog
meghi-
orakor
szep
s óra-
galits
ki tag
beirat-
ognak

Medárd. Medárd napja tulságosan jól köszöntött. Olyan forróság volt, hogy majd eldültünk az utcákon. Ha igaz, amit a hagyomány tart, hogy negyven napig olyan idő lesz Medárd után, amilyen volt Medárd napja, akkor ugyan jól nézünk ki.

Szabadka és a vasutak. Pár éve, hogy a nagy, ill. vasutak szabadkai üzemeltetését áthelyezték Szegedre. Most ismét olyan híreket bocsátanak világra — persze Szabadkáról, hogy az üzemeltetés egy részét vissza fogják kapni. Egyik fővárosi napilapnak ugyanis a következőket sűrűnyözték: Bizonysnak mondják, hogy az osztrák-magyar államvasutak állami kezelésbe való átvételekor az üzemeltetés egy részét Szegedről áthelyezik Szabadkára. A kereskedelmi miniszter egyuttal a feleségizott lakásának elhelyezésére a kisajátított szövegteleken most épülő óriási teherpálya mellett legközelebb nagyszerű tisztviselőlakásokat fog építtetni.

Baross bosszúja. Baross Ujvidéken a vasúti indóháztól a Dunapartig egy kis szárvasut építését tervezte. Már több ízben felhívta a városi tanácsot, hogy engedjen át a magyar államvasutaknak egy ingyen telket, sinek lerakása céljából. Ez a kérdés minden városi közgyűlésen más és más oknál fogva elintézetlen maradt. Végre megunt a erélyes miniszter a sok buza vonást a szegedi üzemeltetés útján tudatta a törvényhatósággal, hogy a kért telekre már szüksége nincs, mert a miniszterium már a napokban megkezdte hivatalból a kisajátítást. Az ujvidékiek azért bánják most egy kissé a dolgot, mert a város képviselői éppen most folyamodtak a miniszteriumhoz egy téli kikötő felállításáért.

Színészek és Reményi. Reményi jön. Ez a hír járt szájrol szájra a mult héten O-Becsén. Ma pedig semmitől semmi. A színészek úgy látszik elmaradnak és okosan, mert a nagy hőségben és a közelgő munka időben kevés látogatójuk lesz. Reményi szintén alighanem elkéri városunkat. A „Bácska“ mult számának azon híre, hogy Reményit a dalkör ünnepélyesen fogadná, megijesztette, hogy az téves, mert a dalkör nem ígérte ezt és nem is teheti azért, mert korábban már ajánlatot tett Reményinek, meghíván őt Ó-Becsére; ámde ő azt nem fogadta el s így a dalkör az ő ünnepélyes fogadtatásában — ha eljönne is — nem hisztük, hogy részt vegyen. A „magyar népkör“ új helyiséget kapott. A Mulik féle vendéglőben két csinos terem van rendelkezésre, szép kilátással és kert-helyiséggel. Azt hisztük, hogy a népkör itt sokkal látogatóttal lesz, mert több alkalom van a szórakozásra. —s—

Megdézsmált hagyaték. Még emlékeztünkben él az a bűnpör, a melyet az elhalt Angyelsz pátia hagyatékának megdézsmálása idézett elő. Ezen pörbe már annak idején be volt keverve Gruius János dr. is, de az ujvidéki kir. ügyészség ezen ügyben a bűntígyi eljárás megszüntetését indítványozta volt már két ízben is. A megszüntetési indítványt azonban felsőbb rendeltre vissza kellett vonnia s Gruiust harmadszor is vad alá helyezni. Ez az eljárás annál nagyobb feltűnést keltett, mert az újabb vádemelés tizenöt hó elmultával történt. Gruius dr. nem szándékozik fölebbezési jogával élni, hanem ha ügyvédjének, dr. Nagy Dezőnek a helyettese beleegyezik, kéri fogja a végtérőadásnak mennél előbb való megtartását.

A szerb kolostorok reformja. Brankovics patriárka törekvéseinek legfelsőbb helyről való elismerését jelenti az a királyi leirat, mely megengedi, hogy a szerb egyházi és kolostori javak főfelügyelői állása hosszabb ideig való üresedés után ismét betölthessék. Ez intézkedés a patriárka tavalyi kánoni látogatásainak eredménye, ki ez alkalommal a szerb kolostorokban éppen nem kedvező tapasztalatokat tett. Köztudomás szerint e kolostorok roppant jövedelmei nagy részben elkallódnak, sem egyházi, sem oktatási célokra nem fordítanak. A jövedelmeket fölemészti a kezelési költség; a gazdálkodás a legrimitivabb. Brankovics, ki egyéb tevékenysége mellett a vagyonkezelés és a kolostorok reformálását is megkezdte, a szerb egyházi javak rendezését megbízható jószágkormányzó által akarja végrehajtani. Ez állás elnyerésére, Zimjanovics Gábor szerzaveói katonai lelkésznek van legtovább kilátása, ki szerzetes és mint katonai lelkész a kormányznak is embere, e mellett szakértő gazda híreben áll. E kinevezéssel kezdődik meg a szerb kolostorok rendezése, melynek fontossága kétségtelen, tekintetbe véve csak azt, hogy a szerb főpapság ugyszólván kizárólag a kolostorokból kerül ki.

Száz éves csavargó. Kalaisik János, marto-nosi illetőségű száz éves csavargó, Szegeden a napokban összerogyott az éhségtől az utcán s kórházba szállították. A ven csavargót alig hogy kiszabadult a kórházból, újra bevitte a rendőrség a dutyiba, mert közbotrányt okozó módon igazgatta meg az öreg a két darab fehérruhából álló tolettjét. A száz esztendő ember indignálódva vette tudomásul, hogy egy napi áristomot kap. Másnap haza toloncolták Martonosra.

Eljegyzés. Witzmann József, apatini községi tanító, eljegyezte Frech Mariska kisasszonyt, Frech Adám apatini polgár leányát.

Sziven lőtte magát. Moholon e hó 9-én reggel Jaksóy Steva jómódú gazda a szállásán kinn nap-szamosokkal kukoricáját kapáltatta, egyszerre csak gondolt egyet s bement a szállási lakházba. Néhány perc múlva a kapások a tanyáról puskalövést hallván, beszaladtak s ott találták holtan. Sziven lőtte magát. Hogy mi vitte e tette, senki sem tudja.

Lövészegylet. Az ó-becsei lövészegylet megnyitotta ünnepélye vasárnap volt. Szokatlanul szép idő kedvezett. Delután volt a díjlövészet és a versenytekvés, este pedig tánc. A lövészetnél az első díjat (10 frankos arany Deutch Miksa, a másodikat (5 frankos arany) Szedressy Ödön, a harmadikat (ezüst tallér) Bogdanovits György nyerték el. A tekvésnél az első díjat ezüst-díszú íveg gyümölcstartó 15 frank értékben Merkovits Ferenc, a második díjat (török katonát ábrázoló dohányszelence) Weber Miklós, a harmadik díjat (likör szervise) Fetter János vitték el. A kellemes estén igen szép közönség jelent meg, kik éjfél utáni egy óráig együtt maradtak. Tánc az igen kevés volt, a negyest 14 pár táncolta. A lőkertnek az ünnepélyes megnyitás mintegy ötven forintot jövedelmezett. — Mint halljuk ezután minden vasárnap lesz majd tombolával, majd meg tekeversenyyel egybekötött összejövetel. Meg is érdemi gyönyörű ligettünk, hogy a közönség nagyobb pártfogásában részesítse.

Uj csendőrkörületi parancsnokság. A Sz. N. előkelő budapesti forrásból értesül, hogy a román

és szerb határszélén egy új csendőrkörületi parancsnokságot fognak föllátni. Székhelye Szeben s parancsnoka Hamary százados leend. Az új parancsnokság területét a Titeltől Beszterecig terjedő határvonal fogja képezni.

Lakodalom és végrehajtás. Botrányos végrehajtás történt a napokban Szabadkán. Az odaváló lapok közlése szerint egy nagykereskedőnek volt egy 150—160 frtos követelése. Az adós ennél nagyobb összeget is rendszeresen fizetett neki, de a kereskedő értesülvén róla, hogy más üzletbe akar menni vásárolni, bosszút forralt ellene. A követelést, mely állítólag még le sem járt, fedezeti váltó alapján pörölte, majd biztosítási végrehajtást kért. Az adós mostanában tartotta menyegzőjét. A hitelező emberei kilesték az esküvő óráját s mikor a menyasszony szüleinek házában a szertartás épen megkezdődött volna, oda ment a végrehajtó, a felperes ügyvédjének az irnoka, meg egy üzleti segéd. Persze ott volt a vőlegény is, a kinek az adóssága címén a menyegzői vendégek méltó megbotránkozása közben fözoglalták az örömszülők butorait és a menyasszony hozományi tárgyait. A szabadkai jogászörökben általános megbotránkozással emlegetik ezt az esetet.

Takarékpénztár Csantavéren. Egy pénzintézet ismét több van a vidéken. Csantavéren ugyanis e hó 7-én takarékpénztár alakult, melynek részvény-tőkéje, 30,000 frt 600 darab 50 frtos részvény kibocsátása által szerzetett be. Az új intézet igazgatója Békéfy Kálmán dr.

Leletlen anya. Martonos községben történt a napokban, hogy egy Oláh Kata nevű ottani nő, megakartván szabadulni újszülött gyermekének a gondjától, az árthatlan csecsemőt beledobta a kutba. A dolog persze kitudódott s a leletlen anyát letartóztatták.

Rémregény Natáliáról. Ujvidékről írja levelezőnk, hogy ott és a környéken a szerb ajku lakosság közt egy rémregénybe való história jár szájrol szájra Natáliáról királyné kiutasításáról. A pletyka, mely bizonyosan Belgrádból származott át hozzánk, azt suttoja, hogy mikor Natália királynét Belgrádból kiutasították, azért akarták a Deligrád gözhajóval elszállítani, hogy a hajó Natáliával együtt elsüljedjen. A Deligrád már egy volt fölszerelve, hogy ez a Duna közepén megtörténjék, de Natália még jókor intést kapott és azért nem is akart a királyné semmi áron a hajóval távozni. — Az egész regényes mese valószínűleg abból keletkezett, hogy a Deligrád nevezetű szerb állami hajó csakugyan nagyon rossz karban van.

Elhunytak névsora 1891. június 2—12. június 2-án: Fratricsevit Alba, 1 1/2 éves, földm. fia, Neadits szállás; Radojevits Szlavkó, 3 hetes, földm. fia, Radojevits szállás — 3-án: Schön Béla, könyvkereskedő segéd, 21 éves, belváros 90; Miroszavlyev Lyubica, 3 napos, földm. gyermeke, Bukováci szállás; — 6-án: Csala Gyula Alfréd, 2 hónapos, iparos fia, felsőváros 41. — 9-én: Forró Anna, 8 éves törvénytelen gyermek, felsőváros; Cselyuszka Iván, 3 hetes, földm. fia, felsőváros.

Városi ügy.

Árlejtés. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről közbírré tétetik, miszerint a bezdáni uton lévő u. n. raktár épület telkén 747 forint 28 kr-ra előirányzott költségen koacsizni és 494 frt 97 kr-ra előirányzott költségen kőolajpince építésének biztosítása céljából f. évi június hó 14-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, melynek feltételei a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekinthe-tők. Zombor sz. kir. város tanácsának 1891. évi június hó 4-én tartott üléséből. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

Művészet és irodalom.

„Nincsen ördög“ Jókai Mórnak ily című két kötetes regénye jelent meg a napokban Budapesten, Légrády testvérek kiadásában; — Koszorus regényírónk legújabb munkája.

„Utmutatás a pénzintézeti felügyelő bizottságok teendőire nézve“. Irta Gauzer János tkpénztári főkönyvelő. — Ezen munka a vidéki pénzintézeteknél levő kevésbbé szakavatott felügyelő bizottságoknak óhajtt utmutatást nyujtani. — Megrendelhető a szerzőnél 50 kr áron Kalocsán.

A Nevezetesebb Bűnesetek Tára III. köteté épen most jelent meg Kosutány Géza törvényt-széki bíró szerkeszté. e és Lampel Wodianer udvari könyvkereskedő kiadásában. E vállalat, mely minden művelt nemzet könyvpiacon már rég idő óta nagy elterjedést nyert, úgy látszik a magyar olvasó közönség rokonszen-vehez is megtalálta az utat szép kiállítás és a bűnesetek választékosan összeállított sorozata által, melyek általános érdekeségükkel a művelt olvasó közönséget, valamint a ritkábban előforduló jogesetek egymás mellé helyezésénél fogva, a jogász közönséget érdekelné képesek. A mű szoros értelmében véve nem irodalmi vállalkozás, hanem inkább a bonyodalmasabb bűntények perkirovata, érdekfeszítő egymásutánba rendezve, a mint az életben és a bíróság előtt lejátzódtak, szó szerinti szövegezésben adva, nehogy az irodalmi formák eredetiségéből kivetkőztessek. Egy a figyelmet mindvégig lekötni tudó végtárgyalás képét mutatja minden egyes eset, mely a művelt közönséget mulattatja, a jogász közönségnek pedig tanulmányul szolgál. Az esetek változatos sorozatában első helyen közölt „modern házasság“ a fővárosban rövid idő előtt általános érdeket keltett pikáns házassági tragédia, mely a napi sajtó hetekig foglalkoztatta. A második, „az amerikai feleség“ egy az ujvilágban elkövetett nyereszkedő bűnnek itteni megbüntetését tárgyalja a legkülönösebb házassági formák és eljárásai módozatok feltűntetésével. — A „Börönd titka“ egy bűnös szerelm következményeinek titkoszertéségeiről igyekszik a fátvölt fellebbenteni, a rendőri eljárásban mintául szolgálható bonyodalmak között. — Egy 200 éves halálhírelt a régi eljárás kegyetlenségéről tesz tanúságot, melyben ugyszólván az ember érzelést áthatott bíróság nyujt módot az elítelt szökésére, — végül két díjnok esete tanúságos helyzetet állít elénk, hogy a bűnvádi eljárás formái között miként szorul bűntérbe a lényeg és marad büntetlenül a megsértett jogrend. A szerző ugylátszik a választékosan változatos esetek sorozatával igyekezett a vállalatot érdekfeszítővé, és egy a művelt olvasó, mint a jogászok előtt még rokonszenvesebbé tenni, mely célt elérni sikerült is. A könyv

diszes kiállítása „Jusztitia“ ülő szobrával a címlapon, a könyvkiadó-cég méltó díszére válik. Ára 1 frt.

Szatmár és Somogy átiratai.

— A mult közgyűlésből. —

Szatmár és Somogy vármegye közönségeinek átiratai a vármegyék államosítása mellett, — ellenben Alsó-Fehér-vármegye közönségeinek „a közigazgatás és az önkormányzat rendezése a vármegyékben“ című törvényjavaslat visszavonása, és a közigazgatás reformjának az önkormányzat szellemében leendő keresztülvitele iránt a képviselőházhoz intézett felirataik pártolása tárgyában. Az állandó választmány javaslata a következő:

„A vármegye törvényhatósági bizottsága a közigazgatás államosítását a magyar állam konszolidálása érdekében szükségesnek találja és teljes bizalommal viseltetik a törvényhozás irányában; mert meg van győződve, hogy a közigazgatás államosítása akképp fog törvénybe iktattatni, hogy ezen törvény által a vármegyék önkormányzati jogai, a tisztviselők választását kivéve, nemcsak fenntartatni, hanem kibővítetteti, a jó és gyors közigazgatás, valamint az egyéni és közszabadság biztosítottatni, és a tisztviselők anyagi helyzetét a tőlük méltán várt szolgálattal aránylag javítottatni fognak.“

Rácz György biz. tag felszólal e pontnál. Őt — ugymond — meglepi az, hogy az állandó választmány Szatmár megyének az államosítást pártoló átiratát egyszerűen tudomásul veszi; ő üdvöské tartja, hogy a megye fölterjesztést küldjön a képviselőházhoz.

Eltozgomol — folytatja szóló — Szatmár megye felirátát azért, mert őszintén óhajtom, hogy a javaslatot átvonulól vezérelve, a közigazgatási államosítás minél előbb vérvé váljon nemzeti életünknek.

De nem zárkozhatom el amaz aggodalmak elől sem, amelyek az elv barátait nyugtalanítják. Olyan jelenségek merültek fel az utóbbi időben parlamentünkben, amelyek e nagy fontosságú reform törvényé válsást kockáztathatják. Mi, akik távolról szemléljük a tüneteket, mozzanatok és nézeteltéréseket, a fölmertülő parlamenti nyilatkozatokban és csoportosulásokban alig találhatjuk meg az együttműködés ama összhangját, a melyek nagy eszme keresztülvitelénél mulhatlanul szükségesek.

Azért kötelességet vélek teljesíteni, ha arra hívom fel a tek. törvényhatóság figyelmét, méltóztatssék a közigazgatás államosítását elfogadó s azt helyeslő indítványt oly okolással felterjesztetni, melyből világosan kitűnjék, hogy Bács-Bodrogh megye közönsége osztatlan örömmel fogadja — a benne lefektetett alapelvek miatt — a most tárgyalás alatt levő törvényt, s megvárja a törvényhozásnak az államosításra nézve egyetértő elemieitől, bármely pártához vagy árnvalathoz tartozzanak, hogy félrevehet minden melléktekintetet, pártérdeket és hatalmi versengést, vállelve fognak közreműködni a közigazgatási javaslat megszavazásában.

Mert annyira életbevágó érdek, hogy közigazgatásunk a kornak megfelelő modern alakot öltson s belőle mindaz kiküszöböltessek, ami félremagyarázásokra, vádakra és támadásokra szolgáltatott okot, hogy e politikai szükség mellett el kell enyésznie a kiesnyes szempontoknak és kezet kell fogni az állami közigazgatás minden őszinte barátjának.

Azért ezekből kiindulva óhajtom én, hogy a fölterjesztésben hangsúlyozzuk, hogy az államosító javaslattal eivi ellentétben nem álló képviselők tömörülének, egyesüljenek; a kormányznak ebbeli munkájában nehézségeket ne gördítsenek útjába, sőt inkább mondjanak le minden eltérő törekvéstől.

Alispán örömmel látja, hogy felszólaló nem szól ellentétes állásból, sőt ellenkezőleg teljesen egyetért azzal, ami az állandó választmány által mondatik.

De Rácz György még többet kíván, mint amit az állandó választmány javaslata mond.

Hogy az egyetértésben nem levő képviselők egyetértésre bírassanak, arra reménység nincs, és ez teljesen fölösleges is, éppen a vitának mai viszonyai szerint. A mi gyenge szavunk, de sőt a nemzet egységének szava sem lenne képes arra. Különben a vita is annyira előre haladt, a csoportosulások és tömörülések már olyanok, hogy a mi szavunk ott különös benyomást nem gyakorolhat.

Az állandó választmány javaslata mellett marad. (Helyeslés.)

Rácz György biz. tag élve a zárszó jogával, ismétli, hogy elvi eltéréstől szó sincs, csupán „nézeteltés“. És ismétli, hogy ezerszinte csupán az elvileg egyetértő képviselők, akik személyi avagy egyéb érdekekből némileg mégis szétlúznak, — volnának fölszólítandók a tömörülésre.

A gyűlés az állandó választmány javaslatát egyhangulag fogadja el.

A zentai képviselőtestület feloszlatása.

— A mult közgyűlésből. —

Zenta város polgármesterének jelentése a 1240/891. ex alispáni számú határozat folytán Zenta város képviselőtestülete a folyó évi június hó 5-én megtartott közgyűlésnek lefolyásáról.

Felolvassák alispánnak ez ügyben tett írásbeli jelentését, mely szerint Zenta város közgyűlésén a surlódás már odáig húzódtott, hogy Boromissza polgármestersége alatt semmit sem szavaznak meg; ismerteti a jelentés a polgármesternek a közgyűlés által eszközölt felfüggesztését, a visszahelyezést stb. melyekről annak idején lapunk is megemlékezett eléggé kimerítően s végül fölémliti, hogy a város képviselőtestülete, dacára a visszahelyezésnek, megtagadta az ügyek tárgyalását. Kéri tehát, hogy indokolt jelentés terjesztessék a belügyminiszterhez, kérve egyben Zenta képviselőtestületének feloszlatását.

Föispán elmondja, hogy ez az első eset a megyei törvényhatóság életében, hogy ily súlyos következményű tényekre kénytelen a belügyminisztert fölkérni. Figyelmezteti tehát a közgyűlést, hogy a kinek valami átgálya, vagy kétsége van, szólaljon föl s esetleg kérjen fölvilágosítást, ha valamivel nincsen tisztában.

Rácz György kérdi, hogy vajjon nem lenne-e helyesebb, ha a megye megsürgeti a zentai polgármesternek a város képviselőtestülete által folyamathat tett s jelenleg a miniszteriumnál lévő fegyelmi ügyét? Mert a fegyelmi véglegzésével, a város ismét tárgyalna s így a dolog

enyhébb uton lenne elintézve. Megjegyzni azonban, hogy e felszólalása nem indítvány, csupán privát nézet, melyre fölvilágosítást kér.

Karácsony Gyula főjegyző szintén ismerteti a zentai surlódásokat, melyek a képviselőtestület s a polgármester között folynak s a melyek oly állapotot teremtettek már, mely szerint Zenta város felsőbb hatóságának engedelmességedni nem akar (pl. az iskolák fölállítását célzó rendeletet sem akarják fogadtatni), a legfelsőbb helyről érkező rendeletek fogadtatását is akadályozzák. A jóakaratu ügyelmeztetést (alispáni levél) nem fogadta meg a város, tehát enyhébb eljárás itt már eredményre nem fog vezetni.

Föspán szerint, ha a megye megsürgetné a fegyelmi határozatot, azzal elismerné, hogy Zenta képviselőtestületének igaza van, ezt pedig elismerni lehetetlen. Megjegyzni egyébként, hogy a sürgetés különben megtörtént már.

Rácz György újból indokolja röviden álláspontját.

A közgyűlés ezután egyhangulag el fogadja az alispáni kérelmet magáévá tevő áll. választmányi javaslatot, mely szerint Zenta képviselőtestületének feloszlatása fog kérelmezettüni.

A gazdasági egyesület ülése.

A gazdasági egyesület f. hó 10-én Schmausz Endre elnöke alatt ig. választmányi ülést tartott. Jelen voltak: dr. Boromissza Tibor, dr. Csihás Benő, Dalmay József, Esztergany Károly, Falcione Gusztáv, Konyovits Juszán, Millasevits János, Schlagetter Gyula, Városvy Károly, Vojnits István, Vukicsévits Péter, Weismáhr Mihály, a kis szállási uradalom felügyelője, Zsuffa Vince ig. választmányi tagok, Jakobsits Mihály pénztárnok, Rombay Dezső titkár.

Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy vármegyénk legnagyobb, legvirágzóbb és leghasznosabb egyesületének üléseiről kimerítő jelentést hozzunk, miért is csak közérdekű tárgyait és határozatait mondjuk el.

Titkár jelenti, hogy a folyó évben a lözségek részére az egyet 21 drb bikát vásárolt, melyeket leginkább tetemes kedvezményrel adtak át a községeknek. Gyulafalva község ingyen kapott tizenhárom bikát.

F. hó 20—30-ig Miklós Gyula borászati kormánybíró, Heinrich József borászati tanár, mint a kormány kiküldöttei, Latinovits Pál alelnök és Rombay Dezső titkár, mint a gazd. egyesület kiküldöttei bejárják a vármegyének filloxera iránt immunis homok földjeit, hogy az immunitás — főleg a szőlővessző forgalom megkönnyítése céljából — hivatalosan megállapíttassék. A bejárás alkalmával a kiküldöttek elméleti és gyakorlati előadásokat tartanak a szőlő telepítéséről és a szőlő okszerű kezeléséről. Utba ejtik Szabadkát, Pálicsot, Csávoly, Rém községeket, Baját, Vaskút, B. Monostor, Baracska, Csataalja, Gara, Madaras, Almás és Jankovác községeket.

A vármegye területén az egyesület a f. évben 8 csikókeretet állít fel.

A kis szállási uradalom megtekintésére f. hó 20-án tanulmány kirándulást rendez az egyet.

A löverseny és lődíjazást az egyesület szeptember hó 20-án Zomborban fogja tartani. A program kidolgozására és részletes megállapítására kiküldött Schmausz Endre elnöke alatt: Koczkar Zsigmond, Szemző Gyula, Vojnits István, dr. Széchenyi Tamás és Rombay Dezső. Zombor város törvényhatóságát megkeresi az egyesület az iránt, hogy a maga részéről az előkészítő bizottságba szintén küldjön ki 5 tagot, s a versenyt lehető anyagi és erkölcsi támogatásban részesítse. Szó volt róla, hogy a löverseny Szabadkán tartassék, de minthogy az ottani löverseny egyet részéről a gaz. egyesület mind ez ideig nem kapott meghívást és a verseny idejére és helyére nézve most már megállapodásra kell jutni, az ig. választmány egyhangulag Zombort választotta, annyival is inkább, mert Zombor város polgármestere, dr. Csihás Benő, a kellő erkölcsi és anyagi támogatást a város részéről kilátásba helyezvén, az ülésen szóbelileg fölkerítte erre az egyetletet.

Egyesületi ügyésznek a következő 3 évre egyhangulag megválasztatik Kozma László ügyvéd, a ki e tisztelet eddig is viselte.

A szakosztályok kiegészítése és egyéb folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN LEVELEI.*)

Hazánk politikai, kulturális, ipar, kereskedelmi és közlekedési viszonyai történetének egyik legfontosabb korszaka azon évtized, a mely 1840—1850-ig terjed. Nemesak azért, mert az új Magyarország keletkezésének elhittett magvai a 40-es években már zöldelő ágakat hajtottak; de fontos és emlékeztető azért is, mert a politikai pártok nemes, bazafias vetélkedése, a magyar nemzetiségi érdekek fejlesztése céljából, előkészítette a nagy férfiak, a korszak korhíveinek szereplését, előkészítette a talajt, ama fejlemények eseményeiben, melynek a 48/9. szabadságharc terére vezettek.

Ezen korszakot öleli fel legnagyobb részt gróf Széchenyi István leveleinek III. kötetének, mely 810 nagy 8° alaku oldalra terjedő vaskos kötetben tárja elénk ama leveleket, melyeket hazánk legelső szereplőjéhez irt gróf Széchenyi István.

S míg eme levelek megszakítás nélküli sorozatban tárják elénk az eseményeket a szabadságharcok lezajlásáig, s mindent megvilágítanak, ami csak a közügyekre vonatkozik, s lépésről lépésre követhetjük a küzdelmet, melyet a legnagyobb magyar kifejtett alkotásainak megszilárdítására, látjuk eddig ismeretlen indokait a harcnak, melyet a haza boldogítására vitt politikai ellenfeleivel; az 1850-ik évtől 1860-ik évig irt levelei legkiválóbb momentumait tüntetik fel. Széchenyi döbbling életének, melynek subjectivitása csak látszólagos, mert azokban is, mint egy vörös szál húzódik végig a haza, annak jövője iránt aggodalma, tépelődése s ugy a 48-iki események, valamint az erre következő abszolutizmus korszakának legbecesebb adatait találja letéve azon levelekben, melyeket barátaihoz, de kivált Tasner Antal titkárához intézett.

A kor eseményeinek megérlelését, megvilágítását 686 levélben tükrözi elénk a kötet tartalma, melyben az akadémia, a kaszinók, a Dunagőzhajózás, a Dunaszabályozás, a gőzhajózás, a lánchíd, kereskedelmünk,

*) A Magyar Tud. Akadémia megbízásából összegyűjtötte, előszóval s jegyzetekkel ellátta Majláth Béla. III. kötet. Budapest, 1891. Athenaeum. Ára 5 frt.

a löversenyek, az országgyűlés, a színház, a vasutakra vonatkozó számtalan ismeretlen adatokat tartalmaz; itt látjuk országgyűléseink, a Tisza szabályozás, megannyi érdekesnél érdekesebb viszonyainak földeit, irodalmi műveinek keletkezési indokait; látjuk kiinduló pontjait politikai tevékenységének, fáradsalmas utazásait politikai programjának keresztülvitele ügyében, hírlapi cikkeinek keletkezését.

Széchenyi egyéni világának, benső lényének legjelentékenyebb mozzanatait, jellemének sajátosságait, igazi megvilágítását eme leveleiben találjuk fel, melynek ugy a kor eseményeinek, mint saját egyéniségének megírására felelté érdekes és nagy tömegű adatokat nyújtanak. Adatok ezek, melyek az akkori események belső történetének megírásához rendkívül becsesek, s hízagot pótolnak irodalmunkban.

A levelek címzeite között vannak: Andrassy Gyula, Apponyi Antal és György, Batthyányi Kázmér és Lajos, Clark Ádám és Vilmos, Csányi László, Döbrentey Gábor, Deák Ferenc, Eötvös József, Eszterházy herceg, Falk Miksa, Fáy András és István, Festetics László és Leo, József főherceg, István főherceg, Károlyi Keglevich grófok, Kossuth Lajos, Lónyay Gábor, Majláth Antal és György, Mária Dorottya főhercegnő, Mészáros László, Metternich Kelemen, Nagy Pál, Perényi Zsigmond, Pulszky Ferenc, Pyrker, Ráday, Sina báró, Szentkirályi Mór, Tasner Antal, a Felekycy, Wenckheimok, Wesselényi Miklós, a Zichyek, Zsedényi Ede és számtalan mások.

A nagy szorgalommal összeállított kötet függelékét képezi, mind a három kötetbe való név- és tárgymutató, a mely külön-külön kimerítő jegyzékét adja, a személy- és helyneveknek s a tárgyaknak; s míg a munka kronologiai rendszere a levelekben érintett események egymásutánját tünteti fel a csatolt indexek alphabetikus rendben, könnyen feltalálhatóvá teszi olvasójának a tárgyat, mely iránt leginkább érdeklődik.

Az izléses, szép kiállítású művet jó lélekkel ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

Hangok a vidékről.

II.

Elmondtuk mult alkalommal szerény nézetünket a provinciális közönyök szükségessége s jelentékeny horderejéről. Jelezők ugyanakkor az e téren eddig észlelt hiányokat, nemkülönben az alapot, melyen ilyenén vállalatnak mozogni s az irányt, melyben működnie kell, ha az magasztos feladatát megoldani s ekként a közönség várakozásának megfelelően, a fenálltatást önön számára biztosítani óhajtja.

Legyen szabad jelen sorainkban a már elmondottakhoz még néhány glosszát csatolnunk.

Ismételjük azon meggyőződésünket: hogy a társadalmi élet célirányos fejlesztése csakis, sőt egyedül erkölcsi alapokon eszközölhető s nemzetünk csakis ily alapokon emelkedhetik a nagyság és dicsőség azon fokára, melytől az európai népek nagy családjában méltán megilleti.

Állítanunk indokolásul hivatkozunk az ihletlelkű Széchenyi örökbecsű szavaira, ki „Hitel” című munkájában a többek között ezeket mondja:

„Nem teszik most már hegyek meredekei, folyók mélyégei, tengerek szélessége, várak erőssége a haza valódi erejét s bátorságát. Nem teszi azt az alkotmányok szabadabb vagy függőbb léte; az most már csupán azon emberekől függ, kik az országot lakják.

Bármily szerencsétlen helyzetetésű legyen is az ország, bármily lánccal által legyen is lebilincselve a nemzet, előbb-utóbb mégis szabadabb létre viv, ha lakóiban a polgári erény tiszta vére buzog. S viszont akármilyen boldog fekvésű legyen is egy ország, bármily szabadságokkal birjanak is lakosi, lassan lassan mégis rabigába görbed, ha romlott a tiszta erkölcs s polgári erény nem fénylik többé...”

Mi nagy hazánkfia e nézetét nemcsak teljesen osztjuk, de azt szóról-szóra elsajátítjuk s magunkévá tesszük, mert nyitva áll előttünk a világtörténelem nagy sirtoltja, melyben nyomról-nyomra, százdáról százdára találhatunk sирemlékeket, melyek fölirataiból biztosan tájékozhatjuk magunkat.

Okuljunk tehát mások kárára.

Annai bizonyos, míg valamely nemzet erkölcsi alapokon haladt: virágzott; amint ez alapokat lábai alul ellöké, hanyatlásnak indult; s az életét fölemlesztő rázkódások oly egymásutánjába keveredett, melynek végző lánca a nemzeteket elnyelő Lethe sötét hullámaiban veszett el.

Ez így volt s így leend, míg csak a földkerekségen nemzet él.

Ha a testet elhagyja a lélek, meghal az. Vergődhetik egy ideig, de hosszú betegségnek utóljára is halál a vége.

A morál éltető eleme, lelke a nemzet-testületnek, melynek nincs egyéb választása, mint vagy vele együtt főmaradni, vagy nélküle föl bomlani. Amely nemzet keblében az erkölcsi érzet itere verni megszűnik, arról egyet bizonyosan tudhatunk, azt tudniillik, hogy itt megállapodni nem fog, hanem a nyersesség sötétségébe süllyed alá, melyben az ember megalázó s a szolgaságra előkészítő büntetnek közzavart, végre anarchiát — despotizmusnak — a társadalom eme borzasztó bakójának — szülőanyját idézik elő.

Az erkölcsi érzet hatása a nemzet életében habár titokszérű is, mégis kétségbe vonhatlan s hasonlít az éltető meleghez, mely a növény csírázását s a gyümölcs érlelését eszközli anélkül, hogy befolyását szemmel láthatnók.

Mi szükségesebb tehát, mint napjainkban, — amidőn az illúziók, hamis elvek, téves fogalmak özőnként árasztanak el bennünket, — mindenkit meggyőzni arról, mikép az államest, ha azt a morál szelleme nem élteti, előbb-utóbb a rendetlenség zűrzavarába süllyed, s a valódi szabadság, — a társadalmi lét e legszebb valósága, türes ábrándképpé fajul!...

Mi óhajtandóbb, minthogy a sajtó, — nemzeti fejlődésünk e leghatalmasabb emeltyűje, — minden erejét a nemzet erkölcsi-élete fejlesztésére irányozza!...

Ime, ezért hangsúlyoztuk mult alkalommal és hangsúlyozzuk most ismételve azon kívánalmunkat, hogy provinciális közönyeink, — ha csakugyan valódi érdekeinket óhajtják képviselni, — a társadalom erkölcsi alapját, — mely nélkül sem társadalom, sem állam fön nem állhat, annál kevésbé virágozhatik, — teljes erővel

s minden irányban támogassák; mert csakis így fogják megoldhatni a journalistika ama magasztos feladatát, melyet koszosur költőnk oly ragyogóan örökített meg eme szavaiban: „Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül.”

S mi lelünk mélyében vagyunk meggyőződve, hogy közönségünk, amint észlelni fogja, hogy vidéki közlönyeink nem egyszerűen a hírek regisztrálói, nem egy-két közérdekű kérdés jól-rosszul megbeszélői, nem, — amint sajna, erre is vannak példák, — a botrány-hajhászat termő talajai; hanem egy magasabb eszme, egy nemesebb irány képviselői: nem csak érdeklődni, de örömmel fog tömörülni azon lobogó alá, melynek homlokzatán vezérsíllagként e mély értelmű szavak tündöklendnek: erkölcsi haladás.

Lajthay.

Törvénykezés.

Az elvált nő névkérdéséhez. Jogositva van e a róm. kath. hitvalláson maradt nő, kinek férje újból megnősült, volt férje nevét továbbra is viselni? Ezen kérdésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter egy előfordult eset alkalmából — mint a Jogt. Közl. írja, — határozottan nem-mel felelt. Az érdekes min. rendelet indoklása így szól: A házassági köteléknek a világi bíróság által lett felbontása után az elvált nőnek nincs joga volt férje nevét viselni. Ot erre ugyanis a fennállott házasság idejébe csak az jogositotta fel, hogy a házasság által férje családjának körébe lépett be s férje között oly benső viszony jött létre, a melyben ő a férjével egységet képezett. De a nő eme jogának minden alapja megszűnt a polgári bíróság azon ítélete által, mely a házassági köteléket örökre jogérvényesen felbontotta. Más az eset, a mikor a halál bontja fel a házasságot s a mikor törvény ismeri el a túlélő nőt a férj özvegyének s neki özvegyi, esetleg hitestársi jogot is biztosít. A szentszéki ítéletnek, mely a nevezett házasságot nem választotta el, csak azt a polgári joghatályt lehet tulajdonítani, hogy a nő, míg róm. kath. hitvalláson marad, újabb házasságot jogérvényesen nem köthet. De reá nézve az 1868: 48. t. c. 1. §-ának ama rendelkezéséből, hogy mindenki félre nézve egyedül saját illetékes bíróságának az illető fél saját hitelje alapján hozott jogerejű ítélete kötelező, épen az következik, hogy a férj a volt nevével kötött házasságot semmi tekintetben sem tartozik fennállónak elismerni, tehát nevét sem tartozik volt nevével megosztani. Erre kizárólagos joga van az ő második nejének, a kit arra kötelezni, hogy jogait férje első nevével ossza meg, a monogamia mellett jogi lehetetlenség volna. És végre a közrend tekintetében s az általános jogérvényben is ütköznek annak a viszonyoknak megengedése, hogy egy férfinak két, esetleg még több nő viselhetné a nevét.

Fegyelmi ügy. A szegedi kir. tábla fegyelmi tanácsa június 13-án (szombaton) nyilvános fegyelmi végtárgyalást tart, melyen Gvosgyák József kulai járás-bírósi ügyre hajtónak egy fegyelmi ügye kerül elintézés alá.

A zentai polgármester ügye a szegedi kir. táblán. Az utóbbi időben sokat emlegetett Boromissza János, zentai polgármesternek egy régi keleti ügye foglalkoztatta e hó 9-én a szegedi királyi tábla büntető tanácsát. Azzal volt vádolva, hogy még 1864-ben, árvászeki tűlnök korában, kisebb nagyobb hivatalos pénzek mentek keresztül a kezén, melyekről nem tud számot adni. De már a szabadkai törvényszék *alaptalannak* találta a panaszt és megszüntette a büntető eljárást Boromissza ellen. A tábla e hó 9-én Nesztor János bíró előadása alapján, a törvényszék határozatát *helyben hagyta*.

Közgazdaság.

Iparosaink figyelmébe. A zombori iparosok készítményeinek árcsarnoka, mint szövetkezet, e hó 21-én (vasárnap) d. e. 10 órákor a városba nagyteremben rendkívüli közgyűlést tart, a melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak. A rendkívüli közgyűlés tárgyai: 1. A tényleges működés megkezdése idejének megállapítása. 2. Intézkedés a szövetkezet helyiségére nézve. A szövetkezet igazgatósága.

Ipari és kereskedelmi címtár. A kereskedelmi miniszter egy leiratában közli a szegedi keresk. és ipar kamarával, hogy az általános ipari és kereskedelmi címtár szerkesztését az országos statisztikai hivatalra bízta és egyben föl hívja a rendelkezésére álló legutolsó év lajstromaiból kerülete összes betéti és keresk. társaságait, részvénytársaságait és szövetkezeit, társas cégeit és mindazon ipari és kereskedelmi vállalatokat, melyek legalább száz forint jövedelmi adóval vannak megírva, községenként és a vállalatok nemének megjelölésével iparosokont állítsa össze. — A kamarai iroda a kereskedelmi miniszter által kivánt adatok összeállítását már munkába vette és június 30-ika előtt föl fogja terjeszteni.

Elvi határozat. Z. Gy. 6-becsei vegyeskereskedő nemrég intézett a szegedi keresk. és ipar kamarához, hogy szabad e tiszteletben ruhameket is árulnia. A kamara egy leiratában erre közölte a keresk. ügyi miniszterium idevágó határozatát, mely szerint a vegyeskereskedő „cipők, ruhák és kalapok elárúsítására jogositva van.”

Kernyaja közsegbírósa megkereste a szegedi kamarát, hogy a közsegbírósa iparosainak névjegyzékét küldje meg. A kamara nyomban eleget is tett a megkeresésnek.

Legolcsóbb és leggyorsabb utazás Olaszországba. A Fiume és Ancona közt élethe léptetett gőzhajózási összeköttetés folytán a leggyorsabb és legolcsóbb út Budapestől Olaszországba, főleg pedig Rómába, Nápolyba stb. a m. kir. államvasutak Budapesti fumei vonalán át vezet. Fiuméből a minden kényelemmel berendezett gőzhajó a nyári idény tartama alatt, azaz bezárólag október hó 14-ig hetenként kétszer közlekedik, a következő menetrend szerint. Indulás Fiuméből minden vasárnapon és csütörtökön 7 óra 30 percor este, érkezés Anconába másnap reggel 7 órakor. Indulás Anconából minden kedden és pénteken 8 óra 30 percor este, érkezés Fiuméba másnap 8 órakor reggel. Ezen utirányon közvetlen menetjegyek adatnak ki Budapestől Anconába és viszont a következő áron.

Gyorsvonatnál: I. osztály 14 forint 60 kr. II. osztály 12 frt; személyvonatnál: I. osztály 13 frt, II. osztály 10 frt 80 kr. III. osztály 7 frt. Az I. és II. osztályú jegyek hajón az I. a III. osztályúak pedig hajón is a III. helyen érvényesek. A hajón 50 kgr. podgyász szabadny engedélyeztetik és az esetleges több súlyért minden megkezdett 10 kg. után 50 kr. számítatik. A közvetlen menetjegyek úgy a m. kir. államvasutak budapesti pályaudvarán és nagyobb állomásain, valamint annak Budapestben, Bécsben, Belgrádban és a vidéken annak menetjegy irodáiban, nemkülönben a Cook féle budapesti utazási irodában válthatók, hol a kívánt egyéb felvilágosítások is készséggel megadatnak. Az olaszországi utazó közönség még figyelemzetik, hogy az említett utirányon át Budapestről Rómába gyorsvonattal: I. osztály 29 frt 60 kr. II. osztály 22 frt 50 kr., személyvonattal: I. osztály 28 frt II. osztály 21 frt 30 kr. III. osztály 13 frt 80 kr. Nápolyba pedig gyorsvonattal: I. osztály 42 frt 80 kr. II. osztály 31 frt 80 kr. személyvonattal: I. osztály 41 frt 20 kr. II. osztály 30 frt 60 kr. III. osztály 19 frt 70 kr. lehet utazni.

Az élő baromfi szállításának megkönnyítése és utközben való etetése és itatása iránt, a közös vasúti igazgatói értekezlet, a magyar és osztrák vonalakra nézve a következő egyetértő megállapodásokra jutott, melyeket a kereskedelemügyi miniszter jóvá is hagyott: Elő baromfi küldemények után gyorsárúként való szállításul a közönséges gyorsárú osztályának díjtételei helyett a mérsékelt gyorsárú osztályának díjtételei fognak úgy a belföldi, mint a kiviteli forgalomban számíttatni. — Miután oly általános érvényű intézkedések, melyek az élő baromfi küldeményeknek gyorsabb szállítását az összes forgalomban biztosítanák, keresztfelvetőknek nem mutatkoztak: a vasutak abban állapodtak meg, hogy a gyors továbbítás céljából szükséges intézkedéseket minden vasut a saját vonalán külön-külön fogja megtenni. A vasutak a baromfi küldeményeknek utközben való etetését és itatását elvállalják, s ezen teljesítményekért azon illetékeket fogják számítani, melyek az osztrák és a magyar vasutak által ilyenmű teljesítményekért a német-magyar-németföldi állatforgalomban élő baromfi szállítványokra megállapítottak; és pedig: az egyszeri itatás és etetésért, mi mellett az eddel a vasut által kiszolgáltatandó, 100 kgr.-kint 50 fillér, legesekélyebb illeték gyanánt azonban küldeményenkint 25 fillér; miután egy kocsiromány élő baromfi 2000 kgr.-nak vétetik, ehhez képest egy teljes kocsiromány élő baromfi egyszeri itatása és etetéséért 5 márká fog számíttatni. — Az élő baromfi küldemények számára a német magyar állatdíjszabásba és a németföldi-osztrák-magyar kötelelki díjszabásba gyorsárúkénti szállításra megfelelő kivételes díjszabás fog felállítatni, melybe a magyar és az osztrák vasutak tekintetbe jövő vonalaik után az I. darabú osztály díjtételeit fogják beszámítani, a mennyiben az illető vasuton a mérsékelt gyorsárú osztályának tételei nem olcsóbbak, mely esetben, mint p. o. a m. kir. államvasutakon a mérsékelt gyorsárú osztályának az I. darabú osztály alacsonyabb tételei fognak beszámíttatni. A kiviteli forgalomban érvényesítendő díjszámítási módozatnak a belforgalomban való alkalmazása is elhatározatván, az erre vonatkozó határozmány a magyar és az osztrák vasutak közös díjszabásához (I. Rész) legközelebb kiadandó pótlék után fog életbe lépni.

Szerkesztői üzenetek.

L. J. Topolya. Úgyben minden télen telhetőt megteszek. B. Csomolya. Szívesen közlök, ha előbb tetszett volna beküldeni, egy hónap előtti dologról ma már vidéki lap se referálhat. K. J. S. r. Újvidék. Bérbeadásról szóló értesítés, csak a hirdetések között közölhető.

Naptár. Junius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
12 Pent.	F. János	Bazilides	31 Hermejas
13 Som.	Pád. Antal, hv	Tóbiás	1 Jun. Jusztin
14 Vas.	D 4 N. Vazul	D 3 Tr. Eliz.	2 F 6 Nikefor
15 Hétő	Vid és Modest	Vid és Mod.	3 Lucilián
16 Kedd	Regis Fer. hv.	Jusztina	4 Metrofán

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Olcsó pénzkölcsön,
mely a kamattal törlesztetik,
ház és földbirtokra
előnyös feltételek mellett nyerhető
Halmi Mór
irodájában Szabadkán.
(Prokesch-palota, az indóház közelében.)

Pályázat.

Báthmonostoron a kántor-tanítói állásra a próba és választás napjáig, **f. évi július 13-ig** pályázat hirdettetik.

Csakis okleveles vagy tényleg működő kántor-tanítók, vagy kántori képességüket hiteles bizonyítványon igazoló tanítók pályázhatnak.

Az állás javadalma: a) szabad lakás házi kerttel; b) a községi pénztárból 320 frt, előleges havi részletekben; c) 14 1/2 hold (1100 □ öl) szántóföld adóterheléssel; d) 8 1/2 öl lágyszerű hasábfű beszállítva; e) 2500 lélek után stóla illeték.

Ezen fizetésért tartozik a megválasztott a mindennapi, ismétlődő tanítást s az összes kántori teendőket személyesen végezni és osztályt sütni.

A köllőleg felszerelt nyomdákban főt. Berényi Dániel apát esperes urhoz Bajára (Bácsm.) küldendő. Báthmonostor, 1891. július 8.

Sarffenberger Ádám,
plébános, iskolaszéki elnök.

3795. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Monostorszegi községben egy — a végrehajtási teendővel megbízott — irnoki állás évi 360 frt fizetéssel rendszeresítettén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázók fölhívatnak, hogy kérvényeiket a 6. közgy. 1887. számú megyei szabályrendelet 9—11. §§ értelmében fölszerelten folyó évi június hó 15-ig ezen szolgabíróshoz nyújtsák be.

Német és dalmát nyelvbéli jártasságot igazoló előnyben részesülnek.
Apatin, 1891. május 29. én.

Ribiczey Béla,
szolgabíró.

3—3

Alkalmazást nyer.

Egy a végrehajtói teendőkben jártas egyén, azonnal alkalmazást nyer Déronya községében,
Jelentkezni a községi előljárónál lehet.

3—3

Birtokeladási hirdetés.

Obzir szállásokban (nemes-militicsi országoton) fekvő, volt Simits szállás, 48 hold szántó- és kaszálóföld épületekkel, vetéssel, vagy a nélkül, szabad kézből eladó esetleg bérbeadandó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

LÁZITS ISTVÁN,
Konyovits-utca, 357. házszám.

3—3

1353. sz.
tkvi 1891.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Steinfeld Jakab végrehajtónak Zsekit Pánta örököségi végrehajtást szenvedők elleni 171 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíróshoz) területén lévő, Ó-Szivacon fekvő, az ó szivaci 411. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt Zsekit Pánta, Zsekit Jován és Zsekit Joszim nevű álló 430. hr. 362. ö. i. sz. ház és beltelekre 455 frtban, az 1722. hr. számú pótkertre 135 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban a végreh. törv. 156. § a alapján az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július hó 24-ik napján délután 10 órakor Ó Szivac községéhez tartozó megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi február hó 19. én.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

3962. szám.
kig. 1891.

Pályázati felhívás.

Lality községben üresedésben levő 400 frt fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik.

Pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket június hó 15-ig hozzám nyujtsák be. Hódásghon, 1891. évi május hó 29-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3—3

3934. szám.
kig. 1891.

Pályázati felhívás.

Bács községben megüresedett s 500 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázat nyitattik.

A jegyzői szigorlatok letételét igazoló törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvények hozzám június 14-ig nyujtandók be.

Hódásghon, 1891. évi május 29-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3—3

2471. szám.
kig. 1891.

Hirdetmény.

Bikity községben építendő iskolaterem építésének biztosítására folyó évi június hó 18-án reggeli 9 órára Bikity községéhez nyílt versenytárgyalás tüzetik ki.

Az árlejtésben csak azok vehetnek részt, kik az előirányzott 2079 frt 99 kr építkezési költségnek megfelelő 10 %-nyi bánatpénzt az árlejtés vezetésével megbízott tisztviselő kezeibe készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokkal leteszik.

A nem szakértő vállalkozó köteles az építés vezetéséhez oly egyént alkalmazni, ki a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium által 1884. évben 46,188/F. I. k. 1884. sz. a. kiadott rendelet értelmében az engedélyhez kötött építkezések teljesítésére minősítve van.

Az építkezési tervek, költségvetés és feltételek, Bikity község elöljáróságánál a hivatalos órák alatt mindenkor megtekinthetők.

Baja, 1891. május hó 31. én.

Főszolgabíró ur szabadságon:
Lánczkor Antal,
szolgabíró.

3—3

Pályázati hirdetés.

A járásomhoz tartozó községek által a községi rendőri szolgálat feltgyelete céljából, törvényhatóságilag jóváhagyott szabályrendelettel szerzett **járás rendőrfelügyelői állásra** pályázatot hirdetek.

A járási rendőrfelügyelő székhelye Kula; javadalmazása 800 frt fizetés, 100 frt lakbér és 300 frt utazási átalányban van megállapítva, mely illetményekből a készpénzfizetés havonként előleges részletekben, a lakbér és utiálatány pedig negyedévenként ugyancsak előleges részletekben fizetetik.

A járási rendőrfelügyelőnek a járasterületén rendes hivatalos eljárása közben napidíj vagy utiköltségre igénye nincsen és tartozik az általam megállapított hivatalos öltözetet, valamint fegyverzetét és lövegeit sajátjából beszerezni.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy elméleti képzettségüket, eddigi szolgálataikat és nyelvismereteiket igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi június hó 25-ig** benyujtsák.

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

4—1

2753 szám.
tkvi 1891.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Müller Mihály zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíróshoz) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 256. számú tjkben foglalt Müller Mihály nevű álló A. + 709—711. hr. 77. ö. i. számú ház és 362 1/2 □ önyi beltelekre az árverést 774 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi július hó 9-ik napján délutáni 3 órakor ezen telekkönyvi hatóság árverési termében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri reudelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi március hó 2-án.
A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság

Radány Péter,
kir. tör. bíró.

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ.

Magyarország, Baranyamegye.

Fürdőidény: május hó 1-től szeptember 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag, legmelegebb és legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma. Ezen 62-5 és 64 C. fokú természetes artézi kénforrások kitűnő gyógyítási hatással bírnak **csúszos, köszvény, görvély, idült bőrkütegekre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok, higanyos gyögzerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj, lép, általában mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Figyelemre méltó újdonságul jelezhető, hogy a múlt évben egy díszes svájci modorban épült **kávéház és ebédlő** — összekötve a fürdőszállodával fedett csarnokkal — áll a t. c. közönség kényelmes használatára.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, Déli vasut, Budapest-kanizsa-baresi vonalon, állomás: **Pécs**; Alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: **Villány**.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak: **dr. Heller József** rendelő fürdőorvos és a fürdőbérő **Blümel Ferenc**.

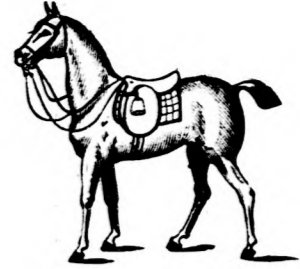
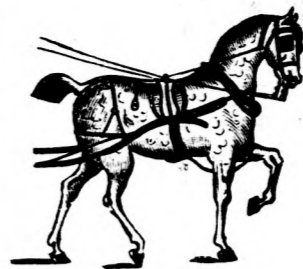
Posta- és távirteleállomás.

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

Harkány, 1891. évi május havában.

A fürdőigazgatóság.

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **Zomborban**, a városi színház átellenében lévő üzveg **Prokoppné-féle házban**

Új szijgyártó-üzletet

nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát elvállalok és a legutányosabban elkészítek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Dusa Piroska,

szijgyártó ipáros.

6-6

3228. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogi vármegye Bulkesz községében a felállított községi rendőrségre nézve (mely 1 őrzetéből s 3 gyalog közrendőrökkel áll) ezennel pályázatot nyitok.

Községi rendőrül csak oly egyének alkalmazhatók, kik:

- magyar honpolgárok,
- védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték,
- feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
- teljesen egészségesek,
- irni és olvasni tudnak s a községben divó főnyelvet bírják,
- az őrzetből ezenkívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen bírja.

Előnyben részesítendő a folyamodók közül:

- az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrök,
- a honvédség és hadseregnek kiszolgált egyének,
- a szolgálati magyar nyelvben való jártasság és a nötlenség.

Az őrzet évi fizetése 300 frt, a gyalogrendőröké egyenként 198 frt.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt folyamodásikat **f. évi június 16-ig** Bulkesz község eljárási nyújtásuk be.

Palánkán, 1891. május hó 23-án.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3-3

819. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Nádaly község eljárási részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 őrzetből, 1 gyalog és 2 lovas rendőri állás lesz választás útján betöltendő.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kérvényeiket **f. évi június hó 15-ig** alulírott községi eljárási részéről, a községi jegyzőnél nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A kérvényben pályázók igazolni tartoznak, hogy:

- Magyar honpolgárok.
- Védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, de a 60-at el nem érték.
- Feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek.
- Irni olvasni tudnak és a szerb nyelvet tökéletesen bírják.
- Teljesen egészségesek.
- Az őrzetből állásra vonatkozólag, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előírt írásbeli teendőket kifogástalanul végezni képesek. Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök (kivéve a felelős öreket) előnyben részesítendők.

A megválasztottak kötelesek lesznek a szolgabírói hivatal és az eljárási rész által megállapítandó egyenruhát sajátjukból beszerezni, fegyverzettel a község részéről láttatnak el.

Az őrzetből állás 225 frt, a gyalog rendőri 200 frt és a lovas rendőri 260 frt évi fizetéssel van részesítve.

Kelt Nádalyon, 1891. évi május 29-én.

Schindler Antal, jegyző. 3-3

Araniczky Koszta, bíró.

3920. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Kolluth községében megüritült és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezenen pályázatot hirdetek, s felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi június 20-ig** nyújtsák be.

Kivánatos a német nyelvnek szó- és írásban való bírása.

Zombor, 1891. évi június hó 5-én.

Poppovics Dusan,

főszolgabíró.

3-2

2101. sz.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

A titeli járás alább jelzett községeiben, a községi eljárási részéről, a vármegye törvényhatósági bizottsága által jóváhagyott községi rendőrségi szabályrendeletek alapján betöltendő községi rendőri állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

1. Tittel községben 1 őrzetű és 6 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű havi fizetése 26 frt 66 kr, a rendőröké 21 frt 66 kr.

2. Káty községben 1 őrzetű, 2 lovas és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű havi fizetése 26 frt 66 kr, a rendőröké 18 frt 33 kr. A lovas rendőrök lótarási átalánya fejenként havi 8 frt 33 1/2 kr.

3. Mosorin községben 1 őrzetű és 4 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű havi fizetése 25 frt, a rendőröké 16 frt 66 kr.

4. Felső-Kovil községben 1 őrzetű, 2 lovas- és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű évi fizetése 360 frt, a rendőröké 200 frt. A lovas-rendőrök évi lótarási átalánya fejenként 80 frt. Egyenruhával a község által láttatnak el.

5. Alsó Kovil községben 1 őrzetű és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű havi fizetése 25 frt, a rendőröké 18 frt 33 kr.

6. Gardinovec községben 1 őrzetű és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű havi fizetése 16 frt 66 kr, a rendőröké 15 frt.

7. Lok községben 1 őrzetű és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű évi fizetése 150 frt; a rendőröké 120 frt.

8. Vilova községben 1 őrzetű és 2 gyalogrendőri állásra. Az őrzetű évi fizetése 260 frt; a rendőröké 200 frt.

A községi rendőrség köteles a megállapítandó egyenruhát — Felső-kovil községet kivéve, hol azt a község adja, — a sajátjából beszerezni.

Községi rendőrökül csak azok alkalmazhatók, akik:

- magyar honpolgárok;
- védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, — a 60-ikat pedig el nem érték;
- feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek;
- teljesen egészségesek;
- irni és olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet bírják;
- az őrzetű állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírják, miszerint ezen az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Az alkalmaztatásnál elsőbbséggel bírnak:

- Az 1873. II. t. c.-ben megjelölt altisztek és kiszolgált állami csendőrök.
- A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének.
- A minden kifogás nélkül eddig rendőrszolgálatban állott egyének.

Felhívom a pályázni óhajtok: miszerint a szükséges okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi június hó 15-ig** benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A kérvényben megjelölendő a község, hol az illető magát alkalmaztatni kívánja, — megengedtetik azonban, ugyanazon kérvénnyel több állás és más községekben különböző rendőri állásokra is pályázni.

Titel, 1891. évi május hó 26-án.

Mikosevics Kanut,

szolgabíró.

4-4

Árverési hirdetmény.

A zombori r. kath. egyház-vagyon ideigl. kezelősége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a plébánia épület alatti — s a mellette lévő földszinti épületben — (a 16. és 17. sz. helyiségeket kivéve) található összes bolti és raktár-helyiségek 1891. november 1-től 1894. évi október 31-éig szóló időtartamra **1891. évi június 18-án délelőtti 9 órakor** az egyházpénztári irodában, nyilvános árverés útján, haszonbérbe adatni fognak.

Minden árverezni szándékozóknak saját jól felfogott érdekében ajánlatik, hogy az árverési feltételeket már előzőleg az egyházpénztári irodában megtekintse.

Zombor, 1891. évi június hó 1-én.

A zombori r. k. egyház-vagyon ideiglenes kezelősége.

4-4

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

SCHLICK-féle Vasöntőde- és Gépgyár-

részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI., Károlyi Váci ut. 1696/99. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű **gőz- és járgánycséplő-készületeit** és számos első díjjal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

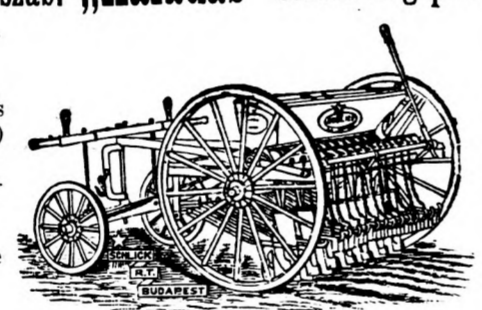
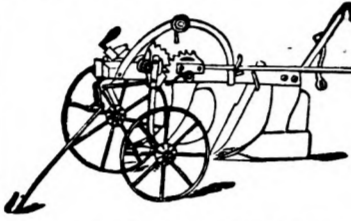
egyvasu ekéit, tájajmvelő eszközeit,

boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Baker és Vidats-rendszer) takarmányké-szítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalomok és olajmalomrendezések. Eredeti amerikai kéve-kötő és maroktrákó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítató mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-12

Hirdetmény.

Az angol-osztrák bank csúrogi gazdaságaihoz tartozó „Bizék-szállás” majorban egy irnoki állás betöltendő.

Megkivánatik, hogy az illető magyarul és németül beszélni és jól irni tudjon és hogy esetleg a szerb nyelvet is bírja.

Fizetés havonként 30 frt és egy bútorozatlan szobájú álló lakás.

Azok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják felkérletnek, hogy kellően felszerelt kérvényeiket legkésőbb **f. hó 15-éig** az alulírt gazdasági tiszt-séghez beküldjék.

Az állás azonnal elfoglalandó és megjegyzetetik, hogy csak nőtlenek pályázhatnak.

Az angol-osztrák bank gazdasági tisztsége Csúrogon.

3-3

794. szám.

1891.

Hirdetmény.

Felső-Szent-Iván község eljárási részéről felhívom mindazokat, kiknek a községi árvtárt terhelő követeléseik vannak, hogy netáni igényüket alulírt község eljárási részénél 30 nap letorgása alatt bejelenteni annál is inkább érdekükben állónak tartásuk, nehogy az árvtári követelések célba vett rendezését illetőleg bejelentésük elmulasztása következtében rövidséget szenvedjenek.

Felső-Szent-Ivánon, 1891. június 6-án.

Horváth Máté, jegyző. 3-2

Kancsár Mihály, bíró.